

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1998-1999

14 oktober 1998

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

DECREET ERKENNING EN SUBSIDIËRING ORGANISATIES VOOR VOLKSCULTUUR EN
OPRICHTING VLAAMS CENTRUM VOOR VOLKSCULTUUR

RESOLUTIE KOERDISCHE KWESTIE

RESOLUTIE VEROORDELING MENSENHANDEL IN DE SPORT

MONDELINGE VRAAG

Inhoud

Nr. 6

Woensdag 14 oktober 1998
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Begroting	
Indiening en verwijzing	1
Ontwerpen van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van resolutie	
Indiening en verwijzing	2
Beleidsbrief	
Indiening en verwijzing	2
Verslag van het Rekenhof	
Indiening en verwijzing	2
Met redenen omklede moties	
Indiening	2
Advies van de Raad van State	
Indiening en verwijzing	4
Verslagen	
Indiening	4
Voorontwerpen van decreet	
Indiening	4
Mededelingen van de Vlaamse regering	
Indiening	5
Mededelingen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	
Indiening	5
Resolutie van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad	
Indiening	6
Mededelingen van het Rekenhof	
Indiening	6
Moties van gemeenten	
Indiening	6

Jaarverslagen	
Indiening	6
Arresten van het Arbitragehof	
Indiening	7
Kennisgevingen van het Arbitragehof	
Indiening	7
Samenstelling van de commissies en een subcommissie	
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden	7
Moties van orde	
Voorstellen tot spoedbehandeling	8
Sprekers : de heren André Denys en Joris Van Hauthem	
Voorstel van decreet van mevrouw Mieke Van Hecke, de heer Hugo Marsoul, mevrouw Nelly Maes en mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh houdende de erkenning en subsidiëring van organisaties voor volkscultuur en de oprichting van het Vlaams Centrum voor Volkscultuur – 1071 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 3	
Algemene bespreking	8
Sprekers : mevrouw Mieke Van Hecke, de heer Marino Keulen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, de heer Emiel Verrijken, mevrouw Nelly Maes, de heer Jos Stassen en minister Luc Martens	
Artikelsgewijze bespreking	16
Voorstel van resolutie van de heren Jef Sleenckx, Hugo Van Rompaey en mevrouw Cecile Verwimp-Sillis betreffende de Koerdische kwestie – 888 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 3	
Bespreking	21
Sprekers : de heer Jef Sleenckx, mevrouw Cecile Verwimp-Sillis, mevrouw Nelly Maes, de heren Paul Van Grembergen, Herman Suykerbuyk, Karim Van Overmeire en Jos Stassen	
Voorstel van resolutie van de heren Kris Van Dijck, Jos Stassen, Joachim Coens en mevrouw Mieke Van Hecke houdende veroordeling van de mensenhandel in de sport – 959 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 4	
Bespreking	26
Sprekers : de heren Kris Van Dijck, Joachim Coens, mevrouw Nelly Maes, de heren Paul Van Grembergen, André Van Nieuwerkerke, André Denys, Patrick Hostekint, Felix Strackx en Jos Stassen	
Regeling van de werkzaamheden	37
Bijlage	
Mondelinge vraag van de heer Dominiek Lootens-Stael tot mevrouw Brigitte Grouwels, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke-Kansenbeleid over de subsidiërende initiatieven van de Vlaamse Gemeenschap van de 11 juli-viering in het kader van haar samenwerkingsplannen met de Brusselse gemeenten	40

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 10.03 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHT VAN VERHINDERING

Anny De Maght-Aelbrecht : gezondheidsredenen.

BEGROTING**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende ontwerp van decreet werd ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1995
– 23 (1998-1999) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.

ONTWERPEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende instemming met de volgende internationale akten :
 1. overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Estland inzake de wederzijdse bevordering

en bescherming van investeringen en protocol, ondertekend in Brussel op 24 januari 1996 ;

2. overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Letland inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 27 maart 1996 ;
3. overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Litouwen inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 15 oktober 1997

– 1138 (1998-1999) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

- Ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische aanpassingen in het licht van de bijstandsverlening ingevolge de watersnood van september 1998

– 1139 (1998-1999) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting.

- Ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen het koninkrijk België en het koninkrijk der Nederlanden betreffende het verdedigen van de oevers van de Westerschelde tegen inscharing, ondertekend in Brussel op 6 januari 1993

– 1157 (1998-1999) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

VOORSTELLEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van mevrouw Patricia Ceysens c.s. houdende scheidings- of omgangsbegeleiding en scheidingsbemiddeling

– 1140 (1998-1999) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin.

- Voorstel van decreet van de heren Paul Dumez, Robert Voorhamme, Joachim Coens, André Van

Voorzitter

Nieuwkerke, Johan De Roo en Freddy De Vilder betreffende het beleid en het beheer van de zeehavens

– 1144 (1998-1999) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer.

- Voorstel van decreet van de heer Patrick Lachaert houdende wijziging van artikel 73 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996

– 1145 (1998-1999) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer.

- Voorstel van decreet van de heren Chris Vandebroeke en Johan Sauwens houdende wijziging van artikel 253 van het Wetboek van de Inkomstenbelasting, voor wat betreft de onroerende voorheffing voor open monumenten

– 1148 (1998-1999) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heer Ludo Sannen betreffende sponsoring en reclame op school

– 1134 (1997-1998) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.

- Voorstel van resolutie van de heer Carl Decaluwé c.s. betreffende de mogelijke beplanting van gewezen steenwegen

– 1141 (1998-1999) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer.

- Voorstel van resolutie van de heer Jan Penris betreffende de regeling voor de betaling van verwijlrenten bij grote haveninfrastructuurwerken

– 1143 (1998-1999) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer.

BELEIDSBRIEF**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende beleidsbrief werd ingediend :

- Beleidsbrief Onderwijs. Beleidsprioriteiten 1998-1999, ingediend door de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken

– 1158 (1998-1999) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.

VERSLAG VAN HET REKENHOF**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende verslag van het Rekenhof werd ingediend :

- Verslag van het Rekenhof over het onderzoek naar de kostprijs van het door de Vlaamse Vervoermaatschappij (VVM) verrichte busvervoer

– 28 (1998-1999) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie van de heren Carl Decaluwé, Patrick Lachaert, Freddy De Vilder,

Voorzitter

Herman Lauwers, Johan Malcorps en Jacky Maes tot besluit van de op 6 oktober 1998 door de heer Carl Decaluwé in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de begeleidende maatregelen bij het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de operationalisering van de randvoorwaarden

– 1146 (1998-1999) – Nr. 1.

– Met redenen omklede motie van de heer Ludo Sannen, mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heer Chris Vandenbroeke tot besluit van de op 6 oktober 1998 door de heer Ludo Sannen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de organisatie, het verloop en de gevolgen van het toelatingsexamen voor de opleidingen geneeskunde en tandheelkunde van juli en september 1998

– 1147 (1998-1999) – Nr. 1.

– Met redenen omklede motie van de heren Jos Stassen en Johan Malcorps tot besluit van de op 6 oktober 1998 door de heren Frans Wymeersch en Jos Stassen in commissie gehouden interpellaties tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het sociaal begeleidingsplan voor Doel

– 1149 (1998-1999) – Nr. 1.

– Met redenen omklede motie van de heren Johan Malcorps en Jos Stassen tot besluit van de op 7 oktober 1998 door de heren Johan Malcorps, Johan Sauwens en Filip Dewinter in commissie gehouden interpellaties tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, en tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, respectievelijk over het gevoerde waterbeleid, naar aanleiding van de recente wateroverlast, over de recente overstromingen en de nood aan integraal waterbeheer in het Vlaams Gewest en over de recente watersnood

– 1150 (1998-1999) – Nr. 1.

– Met redenen omklede motie van de heren Jos De Meyer, Jacques Timmermans en Paul Dumez tot besluit van de op 6 oktober 1998

door de heren Frans Wymeersch en Jos Stassen in commissie gehouden interpellaties tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het sociaal begeleidingsplan voor Doel

– 1151 (1998-1999) – Nr. 1.

– Met redenen omklede motie van de heer Frans Wymeersch tot besluit van de op 6 oktober 1998 door de heren Frans Wymeersch en Jos Stassen in commissie gehouden interpellaties tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het sociaal begeleidingsplan voor Doel

– 1152 (1998-1999) – Nr. 1.

– Met redenen omklede motie van de heren Jacky Maes en Freddy De Vilder en mevrouw Vera Dua tot besluit van de op 6 oktober 1998 door mevrouw Vera Dua in commissie gehouden interpellatie tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, en tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de geplande gewestplanwijziging voor het duinengebied

– 1153 (1998-1999) – Nr. 1.

– Met redenen omklede motie van de heren Patrick Lachaert en Karel De Gucht tot besluit van de op 6 oktober 1998 door de heren Frans Wymeersch en Jos Stassen in commissie gehouden interpellaties tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het sociaal begeleidingsplan voor Doel

– 1154 (1998-1999) – Nr. 1.

– Met redenen omklede motie van de heer Johan Malcorps tot besluit van de op 7 oktober 1998 door de heer Johan Malcorps in commissie gehouden interpellatie tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, en tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het gevolg gegeven aan de adviezen van de expertencommissie-Baeyens inzake de verbrandingsovens

– 1155 (1998-1999) – Nr. 1.

Voorzitter

- Met redenen omklede motie van mevrouw Gerda Raskin tot besluit van de op 7 oktober 1998 door de heren Johan Malcorps, Johan Sauwens en Filip Dewinter in commissie gehouden interpellaties tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, en tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, respectievelijk over het gevoerde waterbeleid, naar aanleiding van de recente wateroverlast, over de recente overstromingen en de nood aan integraal waterbeheer in het Vlaams Gewest en over de recente watersnood
– 1156 (1998-1999) – Nr. 1.

de heer Freddy De Vilder over de gedachtewisseling over de outsourcing van de informatica-functie bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

– 1142 (1998-1999) – Nr. 1.

- Verslag namens de Commissie voor Cultuur en Sport uitgebracht door de heer Joachim Coens over de gedachtewisseling over het besluit van de Vlaamse regering van 19 mei 1998 betreffende de uitvoering van het muziekdecreet van 31 maart 1998 en de subsidiëring van compositie-opdrachten voor muziektheater
– 1159 (1998-1999) – Nr. 1.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende advies van de Raad van State werd ingediend :

- Advies van de Raad van State over het ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische aanpassingen in het licht van de bijstandsverlening ingevolge de watersnood van september 1998
– 1139 (1998-1999) – Nr. 2.
Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting.

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag namens de Commissie voor Staatsherforming en Algemene Zaken uitgebracht door

VOORONTWERPEN VAN DECREET**Indiening**

De voorzitter : De volgende voorontwerpen van decreet werden ingediend :

- Voorontwerp van decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, zoals op 7 juli 1998 principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering
(VR 1/1998-1999) ;
- Voorontwerp van decreet tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse regering betreffende de beroepsprofielen van de leraren
(VR 2/1998-1999) ;
- Voorontwerp van decreet betreffende de aanpassing van het onderwijs voor sociale promotie en de vervanging van de wet van 5 maart 1965 op het schriftelijk onderwijs
(VR 3/1998-1999).

Deze voorontwerpen van decreet liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MEDEDELINGEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Indiening

De voorzitter : De volgende mededelingen van de Vlaamse regering werden ingediend :

- Mededeling van de Vlaamse regering betreffende de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VZW De Philharmonie van Vlaanderen (DOC 187/1997-1998) ;
- Uitvoeringsstand van de begroting en de schatkisttoestand van de Vlaamse Gemeenschap, toestand op 31 mei 1998 (DOC 189/1997-1998) ;
- Schatkisttoestand van de Vlaamse Gemeenschap, toestand op 31 augustus 1998 (DOC 7/1998-1999) ;
- Tweede opvolgingsrapport over de toepassing van het decreet van 13 mei 1997 houdende de opvolging van de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie die van 4 tot 14 september 1995 in Peking heeft plaatsgehad (DOC 8/1998-1999).

Deze mededelingen van de Vlaamse regering liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MEDEDELINGEN VAN HET MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Indiening

De voorzitter : De volgende mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werden ingediend :

- Advies van de Vlaamse Adviesraad voor de Erkenning van de Verzorgingsvoorzieningen met betrekking tot het bezwaarschrift d.d. 29/01/1998 vanwege Sint-Pieters-Leeuw, Rusthuis Atlantis tegen het voornemen tot weigering van een planningsvergunning voor RVT-

bedden uit de Vlaamse pool van 14.116 RVT-bedden

(DOC 183/1997-1998) ;

- Advies van de Vlaamse Adviesraad voor de Erkenning van de Verzorgingsvoorzieningen met betrekking tot het bezwaarschrift d.d. 21/01/1998 vanwege Lier, Het Paradijs tegen het voornemen tot toekenning van een planningsvergunning voor 8 RVT-bedden uit de Vlaamse pool van 14.116 RVT-bedden (DOC 184/1997-1998) ;
- Advies van de Vlaamse Adviesraad voor de Erkenning van de Verzorgingsvoorzieningen met betrekking tot het bezwaarschrift d.d. 20/01/1998 vanwege Houthulst, RVT Cassiers tegen het voornemen tot toekenning van een planningsvergunning voor 2 RVT-bedden uit de Vlaamse pool van 14.116 RVT-bedden (DOC 188/1997-1998) ;
- Beslissing van de Vlaamse Geschillenraad voor radio en televisie nr. 004/98 van 23 september 1998 inzake de klacht van 9 juni 1998 van de heer Dominiek Lootens, Vlaams volksvertegenwoordiger en Brussels Gewestraadslid tegen TV-Brussel (DOC 9/1998-1999) ;
- Advies van de Vlaamse Gezondheidsraad d.d. 15 september 1998 over “Kwaliteitsthema’s voor (ziekenhuis-)RVT’s” (DOC 10/1998-1999) ;
- Advies van de Vlaamse Gezondheidsraad d.d. 15 september 1998 over het decreet van 5 april 1995 op de gemeentelijke, provinciale sportdiensten en de sportdienst van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (DOC 11/1998-1999) ;
- Advies van de Vlaamse Gezondheidsraad d.d. 15 september 1998 over “Medisch Verantwoord Sporten en dopingproblematiek” (DOC 12/1998-1999).

Deze mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

**RESOLUTIE VAN DE BRUSSELSE HOOFD-
STEDELIJKE RAAD****Indiening**

De voorzitter : De volgende resolutie van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad werd ingediend :

- Resolutie van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad betreffende de strijd tegen de hinder veroorzaakt door het luchtverkeer van en naar de luchthaven van Zaventem boven het Hoofdstedelijk Gewest (nr. A-236/3 – 1997/1998), aangenomen door de Brusselse Hoofdstedelijke Raad op 10 juli 1998 (DOC 4/1998-1999).

Deze resolutie van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MEDEDELINGEN VAN HET REKENHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededelingen van het Rekenhof werden ingediend :

- Verslag van het Rekenhof over de algemene rekening 1997 van de Vlaamse Gemeenschap (N 14-1.595.744 B2) (DOC 5/1998-1999) ;
- Brief van het Rekenhof aan mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, betreffende het voorontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting 1997 (N 14-1.595.744 B4) (DOC 6/1998-1999).

Deze mededelingen van het Rekenhof liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MOTIES VAN GEMEENTEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende moties van gemeenten werden ingediend :

- Motie van de gemeente Sint-Gillis betreffende het decreet dat de schadeloosstelling toelaat van de personen die gevisieerd worden door de repressie van de collaboratie in oorlogsperiode, goedgekeurd door de gemeenteraad op 18 juni 1998 (DOC 191/1997-1998) ;
- Motie van de gemeente Mortsel in verband met de mogelijke uitbreiding van de luchthaven van Deurne, goedgekeurd door de gemeenteraad op 8 september 1998 (DOC 1/1998-1999) ;
- Motie van de stad Gistel aangaande de toekenning van gemeentelijk stemrecht aan onderdanen van de Europese Unie, goedgekeurd door de gemeenteraad op 24 september 1998 (DOC 13/1998-1999) ;
- Motie van de stad Sint-Niklaas in verband met het voeren van een asielbeleid, goedgekeurd door de gemeenteraad op 25 september 1998 (DOC 14/1998-1999).

Deze moties van gemeenten liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

JAARVERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende jaarverslagen werden ingediend :

- Jaarverslag 1997 van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie (DOC 185/1997-1998) ;
- Jaarverslag 1997 van het Rentenfonds (DOC 186/1997-1998) ;
- Jaarverslag 1997 van de Vlaamse Interuniversitaire Raad

Voorzitter

(DOC 190/1997-1998) ;

- Jaarverslag 1997 van de Vlaamse Landmaatschappij
(DOC 192/1997-1998) ;
- Jaarverslag 1997 over de uitvoering van het bodemsaneringsdecreet van de Vlaamse regering
(DOC 193/1997-1998) ;
- Jaarverslag 1997 van de Vlaamse Gezondheidsraad
(DOC 2/1998-1999) ;
- Jaarverslag 1997 van de Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand
(DOC 3/1998-1999) ;
- Jaarverslag 1997 van de Vlaamse Gezondheidsraad
(DOC 15/1998-1999).

Deze jaarverslagen liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage bij het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat :

- Arrest nr. 96/98 van 25 september 1998 ;
- Arrest nr. 99/98 van 24 september 1998 ;
- Arrest nr. 100/98 van 1 oktober 1998 ;
- Arrest nr. 33/98 van 29 september 1998.

KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen liggen ter inzage bij het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat :

- Rolnummers 1382, 1407, 1408, 1409 en 1410 (samengevoegde zaken) ;
- Rolnummers 1392 en 1393 (samengevoegde zaken) ;
- Rolnummer 1358 ;
- Rolnummers 1395, 1396 en 1397 (samengevoegde zaken) ;
- Rolnummer 1411 ;
- Rolnummer 1413 ;
- Rolnummer 1414 ;
- Rolnummers 1400 en 1401 (samengevoegde zaken).

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES EN EEN SUBCOMMISSIE**Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden**

De voorzitter : Voor de SP-fractie zijn :

- in de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting de heer Johnny Goos als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Peter Dufaux ;
- in de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud de heer Steve Stevaert als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Peter Dufaux ;
- in de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer de heer Steve Stevaert als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Freddy De Vilder.

Voor de AGALEV-fractie zijn :

- in de Subcommissie voor Financiën en Begroting de heer Jos Geysels vervangen door mevrouw Cecile Verwimp-Sillis ;

Voorzitter

- in de Commissie voor Mediabeleid de heer Jos Geysels als vast lid vervangen door mevrouw Vera Dua en de heer Ludo Sannen als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Jos Geysels.

MOTIES VAN ORDE**Voorstellen tot spoedbehandeling**

De voorzitter : Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van ons Reglement heeft de heer Denys bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, hierbij vraag ik de spoedbehandeling voor een motie betreffende een belangenconflict dat ik samen met de heer Van Vaerenbergh (Stuk 1163) heb ingediend en een voorstel van resolutie van de heren Vermeiren en Beysen betreffende het doorstorten van de aanvullende personenbelasting (Stuk 1164).

De voorzitter : We zullen ons daar deze namiddag over uitspreken.

De heer van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de voorzitter, we hebben eveneens een motie betreffende een belangenconflict (Stuk 1165) ingediend. Ik vermoed dat het over hetzelfde onderwerp gaat als de motie van de heer Denys. Ik vraag hiervoor de spoedbehandeling.

De voorzitter : Ik stel voor dat we ons hierover deze namiddag uitspreken.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Mieke Van Hecke, de heer Hugo Marsoul, mevrouw Nelly Maes en mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh houdende de erkenning en subsidiëring van organisaties voor volkscultuur en de oprichting van het Vlaams Centrum voor Volkscultuur

– 1071 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van mevrouw Van Hecke, de heer Marsoul, mevrouw Maes en mevrouw Van Nieuwenborgh houdende de erkenning en subsidiëring van organisaties voor volkscultuur en de oprichting van het Vlaams Centrum voor Volkscultuur.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Coens, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, eind dit jaar verstrijkt de overgangperiode voor de verenigingen en diensten om zich te conformeren aan de decreten van 19 april 1995. Verschillende organisaties die een werking ontplooiën in het domein van de volkscultuur ressorteren onder deze decreten.

De bestaansopdracht en de concrete werking van deze volksculturele organisaties passen momenteel niet in de vigerende regelgeving van de Vlaamse overheid ter erkenning en ondersteuning van sociaal-culturele verenigingen, instellingen en diensten. Dit heeft onder meer te maken met hun zeer specifieke invalshoek, met de daaraan verbonden schaal van hun werking en met de afstemming van hun dienstverlening op geïnteresseerden.

Voor wie de materie niet heeft gevolgd, zeg ik erbij dat het gaat om de volgende organisaties : de Federatie Volkskunde in Vlaanderen, het Instituut Vlaamse Volkskunst, het Verbond Heemkunde, het Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek, de Vlaamse Vereniging Familiekunde, de Volksmuziek-gilde, de School voor Poppenspel, de Hoge Raad van de Kant, de Academie voor Streekgebonden Gastronomie, de Vlaamse Volkssportcentrale en de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie.

Van Hecke

De subsidiëring van deze organisaties zou eindigen na december 1998. Er rijst een beleidsmatige vraag naar de legitimering van verdere betoelaging. Is dit domein in die mate relevant voor Vlaanderen dat de overheid uit haar beperkte middelen voor cultuur deze organisaties verder zou steunen ?

Mijn zoektocht naar het antwoord op deze vraag, in voorbereiding van wat eindigde in het voorliggend voorstel van decreet, hebben ook de parlementsleden en de commissie voor Cultuur gevolgd tijdens de hoorzitting die rond deze materie werd georganiseerd. Voor mezelf werd het een ontdekking. Ook ik situeerde de volkscultuur in de leefwereld van nostalgische folklore, een ietwat oubollig goed toeven in het verleden dat o zo veel beter was.

Zowel professor Top als mevrouw Strouken, voorzitter van het Nederlands Centrum voor Volkscultuur, hebben duidelijk gemaakt dat, alhoewel de historische component belangrijk is, de hoofddoelstelling van volkscultuur de link is met het heden. Volkscultuur wil namelijk inzicht geven in de vormgeving van het dagelijks leven van vandaag. Inzicht krijgen in de oorsprong van tradities, in de vraag naar het nut bij het ontstaan ervan en in hun historische ontwikkeling.

Zaken van vroeger koesteren, maar ook actualiseren. Dit hebben alle disciplines en werksoorten in de sector gemeen : actieve belangstelling voor het cultureel erfgoed van onze voorouders en de vertaling ervan naar de actualiteit. In de genealogie wordt de historische herkomst en de geografische verspreiding van families onderzocht. De heemkunde spitst zich toe op een betere kennis van de lokale leefwereld in al zijn aspecten en op de bescherming van het eraan verbonden roerend en onroerend goed. De industriële archeologie is begaan met het arbeidsleven, het behoud en het beheer van het industrieel patrimonium en de bescherming van met ondergang bedreigde technieken. De volkskunde bestudeert volksculturele fenomenen in hun cultuurhistorische context met bijzondere aandacht voor de rol van de mens in veranderingsprocessen. Hierin kunnen specifieke domeinen worden onderscheiden zoals eetcultuur, vestimentaire gewoonten, levensrituelen, recreatie en dergelijke meer.

Het voorliggende initiatief heeft tot doel de organisaties van volkscultuur die vandaag op het terrein actief zijn, een geëigende regeling te geven. Daardoor wordt niet enkel de waarde van deze materie

erkend, maar wordt tevens in structurele middelen voorzien om de doelstellingen van deze specifieke werksoort tot realisatie te helpen brengen.

Daarom werd gekozen voor een enveloppefinanciering waarbij de middelen telkens voor vijf jaar, op basis van een beleidsplan, worden toegekend. Door deze financieringswijze kunnen de organisaties hun beschikbare middelen optimaal aanwenden. Via verplichte verslaggeving wordt de kwaliteit van de gesubsidieerde organisaties opgevolgd.

De sector klaagt reeds vele jaren aan dat het gebrek aan voldoende middelen en deskundige ondersteuning er de oorzaak van is dat de volksculturele sector nog ver van een professionele werking verwijderd is. Daaruit is het initiatief ontstaan tot het oprichten van een Vlaams Centrum voor Volkscultuur naar Nederlands voorbeeld. Dit centrum heeft naast een expliciete wetenschappelijke taakstelling eveneens een ondersteunende, begeleidende en documenterende opdracht.

Mevrouw Strouken zei het heel duidelijk. Ik citeer : 'Wij willen dat er een Vlaams Centrum voor Volkscultuur komt. Als Nederlands centrum moeten we heel veel met Vlaanderen samenwerken, maar het is heel moeilijk om met al de verschillende aanspreekpunten te werken. Het zit op een onbegrijpelijke wijze in elkaar.' Ze zei verder nog : '1999 en 2000 zijn de jaren van de volkscultuur. Daarom willen we in Nederland en Vlaanderen heel veel op poten zetten. Dat kan niet zonder een Vlaams Centrum voor Volkscultuur. Het wordt althans verschrikkelijk moeilijk.'

Mijnheer de minister, u wordt uitdrukkelijk verzocht mee te werken aan de oprichting van dit centrum. De goede werking ervan zal afhangen van het gezag dat dit centrum op het veld heeft of er zal verwerven en op zijn beurt is dit afhankelijk van de representativiteit van de leden. Wij vragen u dan ook uitdrukkelijk zorg te dragen voor een evenwichtige aanwezigheid van alle sectoren in dit orgaan.

Mijnheer de voorzitter, collega's, dit voorstel van decreet, waaraan de minister namens de regering zijn volledige steun heeft toegezegd, wil een teken zijn van onze waardering voor de werking van deze sector en de duizenden beoefenaars. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, u zult mij wel toestaan mijn betoog niet op de tribune te houden. Ik

Keulen

heb weinig toe te voegen aan dit vrij uitvoerige, gedetailleerde en goed beklemtoonde verslag van mevrouw Van Hecke. Tijdens de afsluitende bespreking in de commissie heeft de VLD-fractie besloten om dit initiatief te steunen. We zullen ons woord natuurlijk houden. Op de lijst van indieners komt geen enkele naam van een VLD-lid voor omdat wij eerst nogal sceptisch tegenover dit voorstel stonden. We hadden een voorbehoud gemaakt omdat we niet vertrouwd waren met de werking en inhoud van de volkscultuur. De hoorzitting is ook voor ons een hele openbaring geweest. De bezieling en begeesting waarmee professor Top, mevrouw Strouken en vele anderen over dit thema hebben gesproken, werkte zeer aanstekelijk. Het gaat over een sector waarin duizenden mensen elk weekend met volkscultuur bezig zijn. Sommigen moeten werken met een amateuristische uitrusting, maar trachten hun taak zo professioneel mogelijk uit te voeren.

Mijnheer de minister, collega's, tijdens de afronding van de bespreking in de commissie heb ik ook gezegd dat het voor de volkscultuur een goede zaak is dat dit decreet er komt, maar dit is misschien een goed moment om even na te gaan welke voorstellen nog in de lade liggen en voor welke zaken uit het verleden we nog een remedie kunnen zoeken. Ik heb toen bijvoorbeeld gewezen op het dienstendecreet en het koepeldecreeet. Ook aan deze decreten moet nog worden gesleuteld. Het is goed om aan de toekomst te werken en in een decretale regeling te voorzien. Ik sta dus achter het decreet voor volkscultuur, maar we mogen het verleden niet vergeten, want er wacht ons nog werk.

Mijnheer de minister, ik heb nog een aantal vragen over een fenomeen dat typerend is voor uw beleid: het systeem van steunpunten. Ook voor volkscultuur wordt in een steunpunt voorzien. Hoe vertaalt u dit beleidsmatig? Wat is de filosofie erachter? Hoe moet ik me de relatie tussen het steunpunt en de reguliere administratie voorstellen? Kunt u mij hierover wat duidelijkheid verstrekken?

Ik herhaal dat wij dit initiatief inzake de volkscultuur groen licht geven.

De voorzitter : Minister Martens heeft het woord.

Minister Luc Martens : Ik ben blij met de positieve houding van uw fractie. Die ligt in de lijn van de houding die u aanneemt voor andere ontwerpen en voorstellen van decreet. Ze is typerend voor de

constructieve gesprekken die we in de commissie kunnen voeren.

We pleiten voor steunpunten omdat we zoveel mogelijk sectoren de kans willen geven om zich, naargelang hun geaardheid en wetmatigheid, relatief zelfstandig te laten ontwikkelen. De steunpunten zijn als het ware overlegplatforms waardoor de sector een eigen kracht kan ontwikkelen. De administratie kan dezelfde deskundigheid met een even grote rationaliteit niet aan de dag leggen. Net als in de economische sector, moet ook in de culturele sector zeer soepel en snel worden gereageerd op mogelijke ontwikkelingen. Steunpunten hebben een zekere zelfstandigheid tot gevolg waardoor het werkingsinstrument veel soepeler wordt. De sector kan zich dus zelf engageren.

De administratie moet erop toezien dat de afgesloten beheersovereenkomsten met dergelijke steunpunten goed worden ingevuld en geëvalueerd, ze moet ervoor zorgen dat duidelijke resultaten worden vooropgesteld en gecontroleerd, en ze moet verzekeren dat de afgesproken kwaliteitscriteria worden nageleefd. Net zoals in de muzieksector, en in de nabije toekomst ook in de sector van de podiumkunsten, kan op deze manier een beter evenwicht tot stand worden gebracht tussen het uitvoeren van de eigen opdracht van de overheid, die inhoudelijk duidelijk en krachtig is omschreven maar beperkte ambities heeft, en het vertrouwen in sectoren die zich in hoge mate zelfstandig moeten kunnen ontwikkelen.

De heer Marino Keulen : Mijnheer de minister, u hebt nog geen antwoord gegeven op het andere deel van mijn vraag. Er zijn nog vele sectoren en diensten die wachten op ons initiatief. Vele mensen zijn het ermee eens dat wat nu wordt voorgesteld prachtig is, maar dat zij een beetje in de kou blijven staan. De investering die hiervoor wordt gedaan is ongetwijfeld zinvol, maar vele anderen zouden ook ontzettend geholpen zijn met een dergelijke investering.

Minister Luc Martens : Mijnheer Keulen, uw andere vraag bestond uit twee delen. Enerzijds had u het over de koepelorganisaties en anderzijds over het dienstendecreet.

De heer Marino Keulen : Dit is een willekeurig voorbeeld.

Minister Luc Martens : In deze regeerperiode zullen we het hele sociaal-culturele werk niet meer ten gronde hervormen. De ervaring heeft geleerd dat het niet goed is om dat op de vooravond van de

Martens

verkiezingen te doen. Het is wel een opgave voor de volgende regering. Het sociaal-culturele werk moet een toekomstgerichte plaats krijgen. We werken aan een hervorming van het VCVO. We hopen dat in het verlengde daarvan ook de andere aspecten waarvoor u aandacht vraagt, in een hervorming kunnen worden gevat.

De voorzitter : Mevrouw Van Nieuwenborgh heeft het woord.

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we zijn het hier zelden zo roerend eens over een decreet als vandaag. Het klopt dat er bij aanvang van dit decreet, zoals de heer Keulen zei, enige reserve en aarzeling was, ook bij onze fractie. Dit werd veroorzaakt door een verkeerd inschatten van wat de volkscultuur is, kan zijn en zal worden.

De hoorzitting heeft ons ervan overtuigd om onze steun aan dit decreet te geven. Er zijn heel wat mensen actief bezig met volkscultuur, zowel in verenigingen als op individuele basis. Dit decreet helpt ons een betere kijk te krijgen op bepaalde delen van onze geschiedenis. Het is vooral belangrijk dat binnen de volkscultuur de geschiedenis wordt bekeken vanuit het standpunt van het volk. Vroeger kregen we op school dikwijls een andere soort geschiedenis voorgeschoteld, waarin alleen plaats was voor de grote namen. Hier bekijkt men alles vanuit het volk en het dagelijkse leven. Dat is erg belangrijk.

De evoluties en multiculturele aspecten daarin bieden boeiende stof voor de toekomst. In die zin heeft de volkscultuur een signaalfunctie. Er is duidelijk nood aan goede coördinatie en professionele begeleiding, omdat die kunnen leiden tot een degelijke wetenschappelijke basis en tot een ondersteunende functie in het veld. Vandaar dat het Vlaams Centrum voor Volkscultuur een must is. Er kunnen bijvoorbeeld belangrijke contacten met Nederland worden uitgebouwd. In Wallonië had men al vroeger het nut daarvan ingezien en heeft men in 1988 een dergelijk orgaan opgericht.

Voor ons is het belangrijk het woordje folklore positief om te buigen. De actualisering van de volkskunde en -cultuur staat daarbij centraal. Bovendien ontstaat de mogelijkheid om de traditie in vraag te stellen. Het decreet zal zeker ook de samenwerking bevorderen. Het is verder ook posi-

tief dat slechts per thema een organisatie kan worden erkend.

Het decreet zal ook de kwaliteit bevorderen. Vanaf nu moet men een beleidsplan omtrent kwaliteitszorg voorleggen en verantwoording afleggen om subsidies te krijgen. Later wordt dit alles geëvalueerd. Opmerkelijk is de enveloppefinanciering voor vijf jaar. Dit geeft aan de sector de zo noodzakelijke zekerheid en aan het beleid de mogelijkheid tot verder doorgedreven evaluatie.

Met dit decreet zetten we een belangrijke stap voorwaarts. Het decreet was nodig, want door het decreet op verenigingen dreigden deze organisaties volledig uit de boot te vallen en zelfs te verdwijnen.

Ik wil echter nogmaals pleiten voor meer structurele maatregelen in andere sectoren, meer bepaald voor de privaatrechtelijke, Nederlandstalige archief- en documentatiecentra. Ik verneem dat de begroting voor 1999 weliswaar al in substantiële, projectgerichte kredieten voorziet, waarvoor mijn dank. De subsidiëring via het decreet blijft echter volkomen ontoereikend. Naast de personeels- en de werkingskosten en de onkosten voor onderzoek, zijn er ook de huisvestings- en inrichtingskosten. Het werkterrein van deze centra is enorm uitgebreid. Ze blijven dan ook, hoe welkom de projectmatige steun ook is, aangewezen op bedeltochten en -brieven die veel energie vergen. Dat is Vlaanderen toch onwaardig. Ik vraag nogmaals om aanvullende, structurele steun. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Emiel Verrijken (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, het project volkscultuur is een stap in de goede richting. Het is wel een typisch Belgisch decreet : meer dan de helft van de schrale tekst handelt over erkenning en subsidiëring.

Ik heb een bijzondere opmerking over de volkscultuur. Na lange strijd verkregen Vlaanderen en Wallonië enigszins culturele autonomie, maar die werd totaal uitgehold door de Belgische overheid. De zogenaamde nationale instellingen hebben gedurende anderhalve eeuw Vlaanderen uitgebuit en beroofd van zijn kunstschaten. Alles werd opgestapeld in Brussel. Ik heb het al gehad over het roven van de Vlaamse schilderkunst uit Vlaanderen, maar het weghalen van de volkskunst is nog grondiger gebeurd.

Verrijken

In de opslagplaats – meer is het niet – in het Jubelpark, al viel er weinig te jubelen voor Vlaanderen in 1880, zit de grootste verzameling volkskunst van Vlaanderen. Het beheer daarover valt onder minister Ylief, zoals bekend een walligant en Vlamingenhater. Het is onmogelijk wat dan ook te ontlenen uit dat Jubelpark. Het is een soort fort waar aan actieve afbraak van de rechten van het Vlaamse volk wordt gedaan.

Het gaat me niet alleen om de zogenaamde nationale instellingen. Een ervan is trouwens erg beledigend, met name het koloniale museum waar Leopold II, waarschijnlijk de grootste misdadiger tegen de mensheid uit de negentiende eeuw, geroofde Kongolese stukken tentoonde.

Ik ben tussengekomen in de commissie omdat bepaalde elementen ontbraken in de tekst. Het was een kans om kritiek te leveren op mistoestanden in het Belgische cultuurbeleid.

In de tekst ontbreekt een verwijzing naar de Europese volkscultuur. Volkscultuur is per definitie de cultuur van het volk, de onderdrukten, de naamlozen. Deze mensen stonden niet dicht bij de kerk of bij de konings- en keizershuizen. Het is een spontane kunst die door mysterieuze banden volken en streken met elkaar verbindt.

Dit tekort in de tekst is vooral schrijnend in het kader van de tentoonstelling over Albrecht en Isabella, een belediging voor iedereen die hervormd zou zijn of christelijk denkt zonder paaps te zijn. Het is een tentoonstelling van de heersers. Het gaat om een periode waarin het Vlaamse en het Europese volk sterk werd onderdrukt. De Habsburgers zijn hiervoor berucht. Volgend jaar wordt er een tentoonstelling gehouden over Karel V, die helemaal tegen het begrip volkscultuur, volkskunst, volksgebondenheid ingaat. Keizer Karel heeft geprobeerd de hervorming op de meest bloedige wijze te onderdrukken. Volgend jaar kan u misschien een tentoonstelling wijden aan Filips II.

Waarom pleit u niet voor een instituut voor de Nederlandse bijdragen tot de Europese volkscultuur? De volkscultuur is immers sterk verbonden met de Zuidelijke Nederlanden. Alleen het Vlaamse volk kan zo sterk de eigen cultuur linken aan de volkscultuur. Zelfs de Italianen, met Michelangelo en Caravaggio, kunnen niet van dezelfde gebondenheid getuigen. Niets evenaart de Kinderspelen van Breughel. Een van onze grootste schilders heeft die volksspelen op paneel gebracht en dat

vormt nu een inspiratie in Duitsland en Hongarije. Die Kinderspelen zouden niet moeten worden bekeken vanuit het perspectief van de heersers maar vanuit het volk, waar ze thuishoren. De volkskunst werd ons ontfond. In Antwerpen tracht de schepen van cultuur het Museum van Volkskunde te sluiten omdat het materiaal aansluit bij het etnografisch museum. Blijkbaar heeft hij nog plaats nodig om meer negermaskers tentoon te stellen.

Vlaanderen neemt een unieke plaats in in de Europese volkscultuur. Dit voorstel had dan ook de deuren moeten openzwaaien voor een Europees centrum van volkscultuur, van verdrukte volkscultuur. Ik geef nog enkele bijkomende voorbeelden.

U hebt carnaval vernoemd als een grensoverschrijdend feest. Dat is geen christelijk feest, het gaat terug tot de voor-christelijke tijden waar de bronnen van onze cultuur liggen. Wittgenstein heeft gezegd dat alles wat na Plato en Aristoteles komt slechts randopmerkingen zijn. Ik ben het daarmee eens. De grote Breughel, die zowel ver van als nabij de volkskunst staat, heeft een schilderij gemaakt over de strijd tussen carnaval en de vasten, een schilderij dat de Habsburgers ons overigens hebben ontstolen. We zien daarin kereltjes bij de aanvang van de lente wintertakken verbranden. Het gaat om wat de katholieken de Lichtmis noemen, maar eigenlijk teruggaat op een oud gebruik. Dit is een Europees verschijnsel dat zijn weg moet vinden naar de Europeanen. Ze zijn verbonden door de volkscultuur en gescheiden door de zogenaamde hoge cultuur van de hoven en kerken. Dit punt vindt men niet terug in het voorstel.

Een ander zeer aangrijpend voorbeeld komt uit de periode van de Renaissance. De hagenpreken in Vlaanderen, Frans Vlaanderen en Picardië zijn ontstaan toen de eenvoudige mensen in Europa zich bij de aanvang van de zestiende eeuw bewust werden van de mogelijkheid om zich als individu te affirmeren en hun god te aanbidden. Is het niet mogelijk een cultuurinstituut op te richten over de Renaissance en de omwenteling van de unitaire Roomse Kerk? Bij hagenpreken werden opinies op een ongelooflijk vrije manier geuit. Ze zijn daarenboven van een zeer hoge literaire waarde. Het ging om preken die in de clandestiniteit werden gehouden. De mensen riskeerden de brandstapels, die werden opgericht door de Habsburgers en hun acolieten. Dit is een voorbeeld van een uiting van volkscultuur waarbij weerstand werd geboden aan de imperia van het toenmalige Europa. Men is er toen in geslaagd in Noord-Europa een relatieve bevrijding in te luiden.

Verrijken

De Vlaamse schilderkunst is een ander schrijnend voorbeeld. Ze is uit het niets gekomen. De Italiaanse schilderkunst kan men terugvinden van Byzantium tot de mozaïeken van Ravenna. Men kan ze met andere woorden traceren. Voor Vlaanderen gaat het om een deus ex machina. Hier woonden de meest achterlijke moerasboertjes. In het begin van de vijftiende eeuw is als bij mirakel Jan Van Eyck opgestaan, die met Het Lam Gods een van de grootste meesterwerken ter wereld schildert. Dat is toch ongelooflijk. Die mysterieuze Vlaamse schilderkunst brengt plotseling een van de grootste werken voort en inspireert zich daarbij op de volkskunst.

Er bestaan enkele aarzelende aanzetten tot die schilderkunst, die echter in de kelders van het Brussels museum worden gestockeerd omdat ze blijkbaar niet waardig zijn om naast Madame de Pompadour te hangen. Toch vormen ze de mysterieuze basis van de ongelooflijke en plotse bloei van de Vlaamse schilderkunst. In tegenstelling tot de Italianen komt ze bij ons uit het niets, of beter gezegd uit het volk. Deze uiting heeft onmiddellijk een zeer hoog niveau bereikt in Brugge.

De juristen binnen de Belgische ambtenarij hebben enkele spitsvondigheden bovengehaald om te stellen dat Vlaanderen geen toegang mag krijgen tot de Unesco. Vlaanderen kan Europa heel wat bieden via zijn kunstpatrimonium en voornamelijk met zijn volkskunstervaring. Het heeft dus zijn plaats in de Unesco. Ondanks die tientallen juristen van Belgisch allooi blijft het een schrijnende onrechtvaardigheid dat dit kleine maar cultuurbewogen volk geen toegang heeft tot de – zeker voor ontwikkelingslanden – werkelijke tribune van cultuur en volkscultuur, namelijk de Unesco.

Mijnheer de minister, de redenen die u ertoe dwingen dit halsstarrig te weigeren, komen uit de meest onverwachte hoek. Het establishment wil de volkscultuur niet uit handen geven. Het is een wapen van het centralistische België. Men heeft enkel een paar flarden toevertrouwd aan Vlaanderen. Het essentiële van de Vlaamse kunst bevindt zich misschien terecht in Brussel, maar zeker onterecht in handen van wallinganten. Dat is onze mening. We zullen gelaten en welwillend uw voorstel van decreet goedkeuren, zoals we dat zo dikwijls doen bij culturele aangelegenheden, maar men zou veel beter kunnen. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, het is niet abnormaal dat een decreet over de volkscultuur een voorgeschiedenis heeft. Dat verklaart ook waarom dit decreet relatief laat ter stemming wordt voorgelegd. Al sinds de culturele autonomie in dit land bestaat, is Vlaanderen bevoegd voor de volkscultuur. We hebben echter nooit de tijd en het geld gevonden om daarover een decreet uit te werken.

Ik was erg verheugd over de uitnodiging van de meerderheidspartijen om dit voorstel mee in te dienen. Ik was daarover ook een beetje verwonderd. De collega's van de CVP hebben immers niet de gewoonte om een beroep te doen op de oppositie om een meerderheid voor een tekst te verwerven. En als dat soms toch gebeurt, zit er meestal iets achter. In dit geval was het de aarzeling waarover mevrouw Van Nieuwenborgh hier openhartig heeft gesproken. Hier wordt een belangrijke stap gezet om die aarzeling te overwinnen, en slaan we nieuwe wegen in.

We zijn het natuurlijk niet eens met de vorige spreker, die een erg eenzijdige visie over de volkscultuur heeft verdedigd. Mijnheer de minister, als ik u zou vragen hoeveel verenigingen er in Vlaanderen bezig zijn met volkscultuur, dan zult u ongetwijfeld een schatting moeten maken. Ik ben er zeker van dat u niet over een inventaris beschikt. De verenigingen voor volkscultuur zijn op vele gebieden actief. En ze hebben dat steeds gedaan zonder subsidies – tenzij dan van gemeentelijke overheden.

Minister Luc Martens : Tot vandaag bestond er een budget van 12,5 miljoen frank voor subsidies. Dat was natuurlijk te weinig, maar het is niet waar dat er geen middelen naar deze verenigingen vloeiden.

Mevrouw Nelly Maes : Laat ons eerlijk zijn, en laten we allemaal eens nagaan hoeveel verenigingen er in onze streek actief zijn inzake heemkunde. Dat woord is misschien wat beladen, want we hebben het over regionale historische verenigingen. Dat zijn er erg veel. Alleen al in het Land van Waas zou men uw 12,5 miljoen frank weglachen.

Voorts zijn er alle verenigingen voor genealogie, die in de volksmond verenigingen voor familiekunde worden genoemd. Het aantal mensen dat daarover dagelijks opzoekingswerk doet en daarover publiceert, is bijzonder talrijk. De vragen om de openingsuren te verruimen van de instellingen die archieven herbergen, tonen aan dat het publiek daarvoor in toenemende mate belangstelling heeft.

Maes

Verder is er de industriële archeologie. Dat domein is in Vlaanderen veel te laat tot bloei gekomen. Mijns inziens kan de industriële archeologie het niet stellen zonder overheidsmiddelen. Ik werk op plaatselijk vlak mee aan de oprichting van een breigoedmuseum. Die sector heeft van hoog tot laag, van arbeidsters tot textielbazen, de regio Sint-Niklaas geboetseerd. We geraken moeilijk vooruit, omdat daarvoor alleen maar stedelijke middelen ter beschikking worden gesteld.

Ten slotte is er de sector van de volkskunde in al zijn verscheidenheid : de volksmuziek, de volksdans, de publicaties over oude gewoonten, enzovoort. Mevrouw Strouken van het Nederlands Centrum voor Volkscultuur vertelde ons dat ze in Nederland over 2.600 adressen beschikt van instellingen die zich in Vlaanderen met volkscultuur bezighouden. Haar inventaris is ongetwijfeld niet volledig. We spreken dus over een enorm grote sector en over heel veel mensen, die heel gedreven en actief bezig zijn. In Nederland wordt het aantal leden op 600.000 tot 900.000 geschat. Vlaanderen met zijn bloeiend verenigingsleven komt gemakkelijk aan 500.000 tot 1 miljoen leden. Niettegenstaande beschikten we enkel over een oubollige Belgische instelling, die ondertussen werd opgeheven. Daar zal wel geen kat om treuren.

We zullen dit voorstel van decreet met grote overtuiging en zonder enige dubbelzinnigheid goedkeuren. Ik wil wel nog op enkele belangrijke aspecten wijzen. Alles staat of valt met het pluralisme dat in de toekomst aan de dag wordt gelegd. Het is een goede optie dat er maar één centrum komt. Het strookt met onze opvatting dat pluralistisch moet worden gewerkt. Het is goed dat er per groot onderdeel maar één vereniging kan worden erkend.

Voor ons heeft deze subsidie niets te maken met het aanmoedigen van mensen om bezig te zijn. Ze hebben dat helemaal niet nodig, want ze zijn gedreven. Wat we wel nodig hebben, is kwaliteitsverhoging, ondersteuning, wetenschappelijk onderzoek, betere publicaties, contacten met het buitenland en een goede plaatsing van het terrein in de media, want daar schort echt wat aan.

Mevrouw Van Nieuwenborgh en de heer Verrijken hebben dit zenuwpunt al aangehaald. Wanneer we de volkscultuur benaderen, worden we geconfronteerd met verwarringen die in Vlaanderen altijd ontstaan als het over identiteit gaat. We hebben het daar moeilijk mee. Hier worden altijd dubbelzin-

nigheden ontdekt. We hebben geen enkele moeite om over wereldmuziek te spreken. Nochtans weten we dat wereldmuziek eigenlijk volksmuziek is, en dat volksmuziek uit de Maghreb anders klinkt dan Spaanse volksmuziek. Tegelijk merken we ook dat er tussen beide soorten volksmuziek banden bestaan. We weten dat die gelijkenissen hun wortels hebben in een heel verre geschiedenis.

We hebben het echter zoveel moeilijker wanneer het om onze eigen volksmuziek en tradities gaat. Dat heeft natuurlijk te maken met eenzijdigheid, misbruik en allerlei zaken die geen verband houden met de kern van de zaak. De volkscultuur heeft in Vlaanderen in veel progressieve kringen geen goed imago. Mevrouw Strouken heeft dit nog benadrukt tijdens de hoorzitting. In Nederland is dat gelukkig al lang niet meer het geval. Dat heeft precies te maken met de onbevangenheid waarmee men de talrijke terreinen tegemoet kan treden. Immers, wanneer we het hebben over onze volkscultuur, dan hebben we te maken met de studie van de levensgewoonten van de gewone mensen en die hebben dan te maken met de identiteit van die mensen. Elke mens heeft een verleden en kent de eigen tradities. Elke familie heeft haar tradities. Elk volk heeft zijn tradities. Het is belangrijk om daar inzicht in te hebben. Ik ben blij dat onze fractie mevrouw Strouken heeft uitgenodigd bij het commissiedebat, want dat heeft mijns inziens de doorslag gegeven in het andere denken over volkscultuur. Terecht wees zij erop dat men ook last kan hebben van tradities en dat men tradities bewust overboord kan gooien. We hopen dat dit in sommige landen ook gebeurt. Ik heb het dan bijvoorbeeld over de besnijdenis van vrouwen, een praktijk waarvan we hopen dat ze niet meer zal worden toegepast. Daarvoor moet men echter inzicht verwerven. Zolang tradities een automatisme zijn, wordt er ook niet over nagedacht, en dan kan men ze niet opgeven of bewust behouden. Dan verliezen ze hun zin.

Daarom is het goed om de zin te achterhalen van hedendaagse tradities. Waarom vieren we moederdag of het sinterklaasfeest ? (*Opmerking van de heer Jef Sleeckx*)

Mijnheer Sleeckx, moederdag steunt op een heel oude traditie. Mocht u moederdag vergeten, dan zal uw vrouw u dat terecht kwalijk nemen.

Maar bijvoorbeeld in Nederland wordt ook vaderdag met veel aandacht voor de volkscultuur gevierd. Vanuit de achtergrond van die cultuurgeschiedenis maken de Nederlanders er een groot mediaspektakel van. Want al die tradities, hoe com-

Maes

mercieel ze er vandaag ook mogen uitzien, hebben hun wortels in een ver verleden. Het is goed daar inzicht in te hebben. Dat is een van de terreinen die de folklore, de leer van die volkskunde, in feite bestrijkt. Men tracht het waarom van die tradities te achterhalen. Maar dat is niet alles. Men tracht ook inzicht te verwerven in de eigen identiteit en die van anderen. Ik verwijs in dit verband naar een prachtig initiatief in Brussel, dat steeds meer een multiculturele stad wordt. Ik heb het over de tentoonstelling over het huwelijk in de Arabische, de joodse en de westerse culturen. Deze kreeg wel media-aandacht, maar werd niet gerangschikt onder de noemer van de volkscultuur. Deze ochtend hoorde ik nog een reflectie terzake op de radio. Zo blijkt dat in het hele westen, zelfs tot in Rusland, het huwelijk op een bepaalde wijze wordt gevierd die erg goed lijkt op wat wij doen. Bij ons is het natuurlijk wat commerciëler en wordt er wat meer geld bij uitgegeven. Maar er zijn ook een heleboel landen waar die huwelijkstradities heel sterk van de onze verschillen. Welnu, dat heeft te maken met elkaar verstaan, zonder de eigen identiteit op te geven of dubbelzinnig en moeilijk te doen.

Mijnheer de voorzitter, ik ben erg blij dat dit decreet tot stand is gekomen. Het is wellicht het laatste initiatief in deze zittingsperiode dat ik mee mocht ondertekenen en met enthousiasme verdedigen. Ik hoop dat de uitvoering van dit decreet dezelfde eensgezindheid zal kennen. Dit decreet was immers enigszins een kunstgreep. Ik begrijp die mensen die het onderwerp van de volkscultuur niet apart wilden geregeld zien omdat er daarnaast nog zoveel noden bestaan. We zijn daar zeker niet blind voor. Men heeft getracht om veel meer in het dienstendecreet onder te brengen dan eigenlijk moest. Men had nu eenmaal geen ander decreet. Zo zit de volkscultuur in Vlaanderen nu eenmaal in elkaar : er zullen altijd verenigingen zijn en ze zullen altijd sneller worden opgericht dan u ze kunt erkennen en subsidiëren. Er zullen altijd nieuwe initiatieven komen die ruimte vragen.

In de rand van het dienstendecreet pleit ik ervoor om andere organisaties, die niet onder de bepalingen van dat decreet vallen, toch de mogelijkheid te bieden op een eigenzinnige – een eigen en zinnige – wijze te werken, op voorwaarde natuurlijk dat ze maatschappelijk relevant zijn. Dat wordt dan uiteraard gemeten aan de realiteit.

Ik wil er ook op wijzen dat de financiële behoeften gelijke tred moeten houden met wat in het decreet

aan toekomstperspectieven mogelijk wordt gemaakt. Voor de erkenning van de diverse verenigingen en de algemene werking van het centrum moet men vanaf het begin over voldoende medewerkers kunnen beschikken. Anders komen we onvermijdelijk in een sukkelstraatje terecht.

Ik beweer zeker niet dat mensen die met genealogie of met heemkunde bezig zijn, niet gespecialiseerd zouden zijn, integendeel. Dat betekent echter nog niet dat ze de brede kijk kunnen ontwikkelen waarvan men bijvoorbeeld in Nederland blijk geeft. Die brede kijk is absoluut noodzakelijk bij de ontwikkeling van het Vlaams Centrum voor Volkscultuur en van de volkscultuur in het algemeen.

Wij zien deze volkscultuur niet enkel als een relict van het verleden. Voor ons biedt de volkscultuur de mogelijkheid om het eigen verleden kritisch te onderzoeken en te begrijpen. We moeten dit uiteraard ook doen met het verleden en de identiteit van degenen die met ons en rondom ons leven. Zo kan men komen tot een verdraagzaam samenleven van verschillende culturen zonder dat dit hoeft te resulteren in een culturele eenheidsworst.

Op die manier hoeven mensen ook niet beschaamd te zijn over hun identiteit. Het besef van de eigen identiteit is immers het begin van de eigen waardigheid. Meer respect voor de waardigheid van alle mensen, zonder enige vorm van onderscheid, is dan ook hét wezenlijke kenmerk van een echte democratie. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de leden van de Agalev-fractie hebben het nu voorliggende voorstel van decreet niet ondertekend. We hadden daarvoor de volgende drie redenen.

Ten eerste kenden – en kennen – we de sector niet. Ten tweede hadden we vraagtekens bij de manier waarop het decreet is tot stand gekomen. Er was een duidelijke link met de grootste regeringspartij. We vroegen ons dan ook af welke verborgen agenda van belangen en beloften daarachter stak. De verzuiling speelde volgens ons een zeer belangrijke rol in dit dossier. De manier waarop het cultuurbeleid in Vlaanderen in het verleden werd gevoerd, maakt onze achterdocht zeker begrijpelijk.

Ten derde zijn er binnen het sociaal-culturele veld ook nog andere problemen. We hebben de minister

Stassen

daarop attent gemaakt. Blijkbaar was het toch niet mogelijk om in dat verband voor een ander beleid te zorgen. Ik verwijs naar het dienstendecreet en de interpellatie die wij daarover hebben gehouden. We vroegen om een aantal problemen aan te pakken zonder dat het onmiddellijk veel geld zou kosten. Dat kon toen echter niet. We vroegen ons af waarom dit decreet dan wel kon. Dat waren de drie redenen waarom we het decreet niet hebben ondertekend.

We zullen het decreet echter wel steunen, en dit om verschillende redenen. Ten eerste was de informatie die we tijdens de hoorzitting hebben gekregen, overtuigend. Er werd aangetoond wat het belang en de plaats van volkscultuur is, en welke waarden ze heeft opgebouwd in al haar verscheidenheid.

We kregen ook de zekerheid dat met volkscultuur niet wordt bedoeld wat extreem-rechts aanduidt met volksverbondenheid. Dit onderwerp wordt daar vaak mee geassocieerd en een van de voorgaande sprekers heeft dat zonet nog geïllustreerd. Mede dankzij deze boodschap vonden we het initiatief overtuigend. Er schuilt een structuur achter. Het huldigt noch het oubollige idee dat alles vroeger beter was, noch de rechtse volksverbondenheid die tot excessen kan leiden. Vanuit deze optiek willen we dit decreet steunen. Daarnaast is er het besef dat mensen pas heden en toekomst kunnen kennen en begrijpen als ze de geschiedenis en de cultuur – dus ook de volkscultuur – kennen.

Een van de belangrijkste bijkomende redenen is dat dit decreet van oorsprong pluralistisch is en niet verzuild. Ik hoop dat de minister dat zal bevestigen en het decreet ook in die geest zal uitvoeren. We zouden dit graag nog versterkt en uitgebreid weten naar andere sectoren. Op basis van deze drie motivaties zullen we het decreet goedkeuren. (*Applaus AGALEV, de VLD en de CVP*)

De voorzitter : Minister Martens heeft het woord.

Minister Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, ik ben blij met de diverse betogen van de democratische partijen. Zij engageren zich op constructieve wijze ten aanzien van het voorstel.

Ook de regering heeft er haar steun aan gegeven. Volkscultuur is een krachtig ferment in de samenleving. Het is veel meer dan een verzamelpunt van wat het verleden of de traditie heeft aangereikt.

Tegelijk is het ook een punt van waaruit het verleden voortdurend opnieuw wordt geactualiseerd als draagvlak voor de uitdagingen van vandaag en morgen.

Dit is een belangrijke, maar niet de finale stap. In de gesprekken merkte ik dat iedereen tot het inzicht is gekomen dat hier geen ander belang wordt gediend dan de ziel van het Vlaamse volk, zoals ze zich op tal van manieren en rituelen uitdrukt en verder wordt gevoed en gedynamiseerd. Ik ben blij met het brede draagvlak dat hierdoor ontstaat.

In de begroting voor 1999 hebben we bijkomende middelen vrijgemaakt. Dat is nog niet voldoende voor onze grote ambitie, maar het is een onomkeerbare stap, die in de volgende regeerperiode tot een verdere dynamiek zal leiden. Mijn woorden zijn er van dank, omdat iedereen dat inzicht heeft willen delen en in de mate van zijn mogelijkheden heeft bijgedragen tot een valabel decreet.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van mevrouw Van Hecke, de heer Marsoul, mevrouw Maes en mevrouw Van Nieuwenborgh houdende de erkenning en subsidiëring van organisaties voor volkscultuur en de oprichting van het Vlaams Centrum voor Volkscultuur.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK I**Algemene bepalingen****Artikel 1**

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Voorzitter**AFDELING 1****Artikel 2****Organisatie voor volkscultuur**

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° volkscultuur : alle collectieve, al of niet traditionele uitingen van het volksleven, zoals die door organisaties, hetzij als studieterrein, hetzij als toepassingsgebied, in hun doelstellingen en programma zijn ingeschreven ;
- 2° familiekunde : het domein van de volkscultuur dat zich bezighoudt met het onderzoek naar de historische herkomst en de geografische verspreiding van families met de bedoeling het sociaal en professioneel profiel van de stam te ontdekken ;
- 3° heemkunde : het domein van de volkscultuur dat zich toelegt op een betere kennis van de eigen streek in al haar aspecten en op de bescherming van het gemeenschappelijke materiële culturele erfgoed ;
- 4° algemene volkskunde : het domein van de volkscultuur dat zich bezighoudt met de observatie en de studie van algemene traditionele en eigentijdse volksculturele fenomenen in hun cultuurhistorische context ;
- 5° gethematiseerde volkskunde : het domein van de volkscultuur dat zich bezighoudt met de observatie en de studie van specifieke traditionele en eigentijdse volksculturele fenomenen in hun cultuurhistorische context ;
- 6° industriële archeologie : het domein van de volkscultuur dat zich vanuit een actieve belangstelling voor de menselijke activiteit uit het verleden en de vertaling ervan naar de actualiteit, bezighoudt met het behoud en het beheer van verwaarloosd industrieel cultureel erfgoed ;
- 7° administratie : de afdeling die verantwoordelijk is voor het volksontwikkelingswerk ;
- 8° commissie : de sectorale commissie die bevoegd is voor het volksontwikkelingswerk.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II**Volkscultuur****Artikel 3**

De Vlaamse Gemeenschap streeft via een ondersteuningsbeleid de instandhouding en de waardering van de volkscultuur na, om de kennis en de verbreiding van de volkscultuur te bevorderen.

– *Aangenomen.*

ONDERAFDELING A**Erkenning****Artikel 4**

Een organisatie voor volkscultuur is een organisatie die werkt in het domein van de familiekunde, de heemkunde, de algemene volkskunde, de gethematiseerde volkskunde of de industriële archeologie ; zij doet dit hetzij via ledenwerking hetzij via een dienstverlenende structuur voor belangstellenden.

– *Aangenomen.*

Artikel 5

§ 1. Om door de Vlaamse regering als organisatie voor volkscultuur erkend te kunnen worden, voldoet de organisatie aan de volgende voorwaarden :

- 1° een werking hebben met een landelijk karakter door ofwel activiteiten te ontplooiën in minstens vier Vlaamse provincies ofwel een publieksbereik te kunnen aantonen in minstens vier Vlaamse provincies ; voor de toepassing van dit decreet wordt het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad beschouwd als een provincie ;
- 2° met activiteiten aantonen dat zij bezig is met het verzamelen, beschermen, bestuderen, bekendmaken en demonstreren van de volkscultuur ;
- 3° de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk hebben met een werkterrein dat duidelijk ligt in het domein van de volkscultuur, zoals bepaald in artikel 2 van dit decreet ;

Voorzitter

4° over een kwaliteitsbeleid beschikken dat erop gericht is op een systematische wijze de kwaliteit van de aangeboden dienstverlening en ook van haar werking, te bepalen, te plannen, te verbeteren en te volgen.

§ 2. In de domeinen van de familiekunde, de heemkunde, de algemene volkskunde en de industriële archeologie kan slechts één organisatie of samenwerkingsverband van organisaties erkend worden. In het domein van de gethematiseerde volkskunde kan per thema slechts één organisatie of samenwerkingsverband van organisaties erkend worden.

– *Aangenomen.*

ONDERAFDELING B**Erkenningsprocedure****Artikel 6**

§ 1. Om de vijf jaar kunnen aanvragen tot erkenning ingediend worden. Die aanvragen moeten de administratie bereiken voor 1 oktober van het lopende jaar.

§ 2. Voor de toepassing van § 1 van dit artikel wordt de eerste startdatum vastgesteld op 1 oktober 2000.

§ 3. Tegen het voornemen van de beslissing van niet-erkenning kan de organisatie beroep aantekenen bij de adviserende beroepscommissie voor culturele aangelegenheden.

§ 4. De erkenningsprocedure met inbegrip van de eventuele beroepsprocedure wordt voor 1 april van het kalenderjaar volgend op de aanvraag afgesloten met de betekening van de beslissing betreffende de erkenning of de niet-erkenning.

– *Aangenomen.*

ONDERAFDELING C**Subsidiëring****Artikel 7**

§ 1. De subsidiëring gaat in op 1 januari van het kalenderjaar volgend op de betekening van de erkenningsbeslissing.

§ 2. Gelet op artikel 6, § 2, worden de eerste aanvragen tot erkenningen gehonoreerd met ingang van 1 januari 2002.

– *Aangenomen.*

Artikel 8

§ 1. De Vlaamse regering sluit met de erkende organisatie om de vijf jaar een overeenkomst af voor een duur van vijf jaar.

§ 2. De overeenkomst bevat de volgende elementen :

1° het beleidsplan van de organisatie omtrent de toepassing van de principes van integrale kwaliteitszorg en omtrent de activiteiten die zij gaat organiseren en de wijze waarop ze dat zal doen, in de mate van het mogelijke vertaald in kwantificeerbare gegevens ;

2° de verbintenis van de organisatie om enerzijds de gegevens te verstrekken die door de administratie gevraagd worden en anderzijds de documenten af te geven die de uitkering van de subsidies verantwoorden ;

3° het subsidiebedrag.

§ 3. Voor de eerste periode van toepassing van dit decreet, die loopt tot 31 december 2001, zijn de jaarlijkse subsidiebedragen voor de overeenkomstig artikel 14, § 1, erkende organisaties van volkscultuur degene die vermeld zijn in artikel 15.

– *Aangenomen.*

ONDERAFDELING D**Projectsubsiëring****Artikel 9**

§ 1. Initiatieven, andere dan de overeenkomstig afdeling 1 van hoofdstuk II en artikel 14, § 1, van

Voorzitter

hoofdstuk III van dit decreet erkende organisaties, kunnen voor publicaties inzake volkscultuur bij de administratie aanvragen tot financiële ondersteuning indienen.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de grootte van het hiervoor beschikbare krediet evenals de uitvoeringsregeling.

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Vlaams Centrum voor Volkscultuur

Artikel 10

§ 1. De Vlaamse regering wordt gemachtigd om, onder de in § 2 van dit artikel bepaalde voorwaarden, mee te werken aan de oprichting van een vzw Vlaams Centrum voor Volkscultuur, met het oog op het ondersteunen van de Vlaamse volkscultuur.

§ 2. Het Vlaams Centrum voor Volkscultuur heeft als doelstelling :

- 1° het verlenen van technische adviezen aan het beleid inzake de volkscultuur ;
- 2° het begeleiden, stimuleren en coördineren van wetenschappelijk onderzoek ter bevordering van de volkscultuur ;
- 3° het verzorgen van publicaties en het leggen van contacten met binnen- en buitenlandse universiteiten en wetenschappelijke instellingen ;
- 4° het ondersteunen van de volkscultuur door deskundige inbreng te verschaffen ;
- 5° het organiseren van een documentatie- en informatiedienst ten behoeve van personen, verenigingen en instellingen ;
- 6° de administratie adviseren met betrekking tot de toekenning van subsidies van publicaties inzake volkscultuur, zoals bepaald in artikel 9.

§ 3. De bestuursorganen van het Vlaams Centrum voor Volkscultuur worden samengesteld op basis van artikel 9, c), van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische

strekkingen gewaarborgd wordt. In de samenstelling wordt eveneens rekening gehouden met de aanwezigheid van deskundigen zowel vanuit het wetenschappelijk onderzoek van de volkscultuur als vanuit het volkscultureel verenigingsleven.

– *Aangenomen.*

Artikel 11

Tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Centrum voor Volkscultuur wordt een overeenkomst gesloten waarin onder meer de subsidie vermeld in artikel 12 van dit decreet, de voorwaarden betreffende het bestuur, het toezicht en de werking worden vastgelegd.

– *Aangenomen.*

Artikel 12

§ 1. De subsidie van de Vlaamse Gemeenschap aan het Vlaams Centrum voor Volkscultuur omvat voor de periode vanaf de inwerkingtreding van dit decreet tot en met het jaar 2001 jaarlijks een bedrag van 12 miljoen frank waarmee minimaal drie voltijdse stafmedewerkers met een universitair eindexamen en één uitvoerend personeelslid in dienst worden genomen.

§ 2. Het bedrag in § 1 wordt gekoppeld aan het prijsindexcijfer zoals bepaald in artikel 15, §§ 1 en 2, van het decreet van 6 juli 1994 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1994.

§ 3. Het Centrum legt om de vijf jaar vanuit de bekommernis om een integrale kwaliteitszorg een beleidsplan voor aan de Vlaamse regering. Jaarlijks dient het centrum een tussentijds verslag in, samen met de afrekening van uitgaven en inkomsten van het betrokken jaar.

Teneinde de subsidie in § 1 opnieuw te bepalen, maakt de bevoegde administratie om de vijf jaar een evaluatie op basis van enerzijds de rapportering door het centrum over de voorbije vijf jaar, en anderzijds het beleidsplan van het centrum voor de volgende vijf jaar.

§ 4. Voor de eerste toepassing van § 3 loopt de periode vanaf de inwerkingtreding van dit decreet tot 31 december 2001.

Voorzitter

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III**Slotbepalingen****Artikel 13**

De grootte van het beschikbare krediet, de grootte van de projectsubsidies, evenals de grootte van de subsidies aan elke organisatie en aan het in afdeling 2 van hoofdstuk II geplande Vlaams Centrum voor Volkscultuur, worden, na het verstrijken van de periode vermeld in artikel 8, §§ 1 en 3, opnieuw bepaald.

– *Aangenomen.*

Artikel 14

§ 1. De organisaties die op het ogenblik van de datum van inwerkingtreding van dit decreet een werking ontplooien in het domein van de volkscultuur, en hiervoor door de afdeling Volksontwikkeling en Bibliotheken gesubsidieerd worden, zijn verplicht naar de regeling van dit decreet over te stappen en worden automatisch erkend. Het betreft organisaties die een experimentele werkingsubsidie ontvangen of gesubsidieerd worden in het kader van :

1° het decreet van 19 april 1995 houdende de subsidieregeling voor verenigingen voor volkswikkelingswerk ;

2° het decreet van 19 april 1995 houdende een subsidieregeling voor diensten voor sociaal-cultureel werk voor volwassenen en houdende een wijziging van het decreet van 2 januari 1976 tot erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige koepelorganisaties voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector van het sociaal-cultureel werk voor volwassenen.

§ 2. De regeling van artikel 5, § 2, van dit decreet geldt eveneens voor de toepassing van § 1 van dit artikel.

– *Aangenomen.*

Artikel 15

Voor de organisaties, erkend krachtens artikel 14 van dit decreet, wordt tot 31 december 2001 de grootte van de jaarlijkse subsidies als volgt vastgesteld :

1° de organisaties, voorheen erkend op basis van de decreten bedoeld in artikel 14, § 1, 1° en 2°, en actief in de sectoren familiekunde, heemkunde en algemene volkskunde ontvangen een subsidie van 2 miljoen frank met dien verstande dat de organisaties die voorheen op basis van voormelde decreten meer subsidies ontvingen dan het hier bepaalde subsidiebedrag, maximum 3 miljoen frank als subsidie kunnen ontvangen ;

2° de organisaties, voorheen erkend op basis van de decreten bedoeld in artikel 14, § 1, 1° en 2°, en actief in de sector van de gethematiseerde volkskunde, behouden hun subsidie, met als minimum een subsidiebedrag van 100.000 frank ;

3° de organisaties voor volkscultuur die voorheen een experimentele subsidie ontvingen, behouden hetzelfde subsidiebedrag.

– *Aangenomen.*

Artikel 16

Het koninklijk besluit van 23 november 1956 tot instelling van een Koninklijke Belgische Commissie voor Volkskunde wordt opgeheven.

– *Aangenomen.*

Artikel 17

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1999.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Jef Sleeckx, Hugo Van Rompaey en mevrouw Cecile Verwimp-Sillis betreffende de Koerdische kwestie – 888 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 3

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Sleeckx, Van Rompaey en mevrouw Verwimp betreffende de Koerdische kwestie dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

- erkent het bestaan van het Koerdische volk als gemeenschappen in Turkije, Irak, Iran, Syrië en Armenië ;
- gelet op de massale toestroom, vanuit Turkse havens, van Koerdische vluchtelingen in Italië ;
- constaterende dat de Koerdische bevolking zich derhalve in een dusdanige humanitaire noodtoestand bevindt dat zij genoopt wordt om haar oorspronkelijke woongebieden te verlaten ;
- overwegende dat het essentieel is dat er een fundamentele politieke oplossing komt voor het internationale Koerdische probleem ;
- overwegende dat het niet langer kan dat onder meer Turkije de vraag naar Koerdische autonomie negeert ; dat de Europese Unie forse politieke druk moet uitoefenen om deze autonomie in te vullen, waarbij de EU Turkije ertoe moet bewegen een politieke oplossing te zoeken en een einde te maken aan de uitzichtloze guerilla-oorlog ;
- meent dat een structurele oplossing voor de Koerdische kwestie enkel bereikt kan worden via het vreedzaam bewerkstelligen van maximale autonome ontwikkelingskansen voor de Koerden in de diverse regio's waar zij historisch gevestigd zijn ; dergelijke autonome ontwikkelingskansen dienen gerealiseerd te worden in het kader van een vorm van volkenrechtelijke erkenning ;
- vraagt dienovereenkomstig aan de Vlaamse regering :
 - 1° bij de federale regering stappen te ondernemen opdat in het kader van de federale buitenlandse politiek de in deze resolutie gefor-

muleerde standpunten zouden verdedigd worden ;

- 2° om, via de federale regering, de nodige initiatieven te bepleiten in het kader van de Europese Unie.

De bespreking is geopend.

De heer Sarens, verslaggever, verwijst naar het verslag.

De heer Sleeckx heeft het woord.

De heer Jef Sleeckx (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil de heer Sarens bedanken voor zijn verslag. De heer Van Rompaey is momenteel niet hier, maar hij is één van de specialisten in verband met de Koerden. Hij heeft heel wat ervaring. Ik veronderstel dat de heer Van Rompaey straks nog wel binnenkomt en ook wenst een pleidooi te houden.

Ons voorstel van resolutie betreffende de Koerdische kwestie werd in januari behandeld in de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden. Het voorstel van resolutie is tot stand gekomen als reactie op de toenmalige grote Koerdische vluchtelingenstroom uit Turkije en de hongerstaking van de Koerden in Hasselt. U herinnert zich nog de ophef die deze hongerstaking heeft gemaakt in januari. We stelden vast dat het terugsturen van deze mensen hun dood betekende.

Tijdens het contact met deze mensen merkten we hun angst om te worden teruggestuurd. Daarom gingen zij door met deze hongerstaking. Sommigen hebben deze hongerstaking willen belachelijk maken, maar negentien dagen hongerstaken doet men niet zo maar : daar is een goede reden voor nodig. Bovendien waren er bij de hongerstakers ook vrouwen, dat betekent toch iets.

Met een aantal collega's heb ik Koerdistan meerdere malen bezocht, onder andere de streek van Diabaker, Sirt en Batmán. Wij hebben daar heel wat afgebrande dorpen in de bergen bezocht en met tientallen mensen en mensenrechtenorganisaties gesproken. Mijn collega's, die uit diverse partijen komen, en ik kwamen tot de vaststelling dat de mensenrechten van de Koerdische bevolking op de meest schandalige manier worden geschonden.

Ik kan u een voorbeeld geven. Toen we daar waren, kwam er een Koerdisch meisje naar ons toe gelopen. Ze stroopte haar mouw op en toonde haar armen die bezaaid waren met littekens van sigaret-

Sleecx

tenpeuken. Ze werd op een wrede manier mishandeld omdat ze Koerdisch sprak.

Het Turkse regime stelt alles in het werk om de Koerden hun identiteit te ontnemen. De Koerden mogen hun taal niet spreken, hun cultuur niet beleven, worden als zeer verdacht en als derderangsburgers beschouwd – en dan druk ik me nog eufemistisch uit.

Na onze terugkeer hebben we besloten een voorstel van resolutie in te dienen in het federaal parlement. Zolang de mensenrechten van de Koerden worden geschonden kan Turkije absoluut geen toegang krijgen tot de Europese Unie. De resolutie is bijna met unanimitéit goedgekeurd in de Kamer.

Vanuit het parlement is toen ook actie gevoerd in verband met de elf verbannen Koerdische parlementsleden. We zijn van mening dat in een democratie een parlements lid het recht heeft te spreken en daarom zijn we met een brief naar de ambassadeur van Turkije gegaan. We werden daar niet vriendelijk ontvangen, en ons werd zelfs de toegang ontzegd. Dat veroorzaakte heel wat drukte in het parlement. Uiteindelijk zijn we toch ontvangen. We gingen daar duidelijk maken dat een Koerdisch parlements lid het recht heeft te spreken in het parlement en niet kan worden verbannen op basis van zijn ideeën.

Volgens de indieners van dit voorstel van decreet wordt de Koerdische bevolking vaak genoodzaakt haar oorspronkelijk woongebied te verlaten omdat ze wordt onderdrukt en haar rechten worden geschonden. Dit zijn de oorzaken van deze massale uitwijking.

We gaan er dan ook van uit dat er een fundamentele politieke oplossing moet komen voor het Koerdische probleem. Daartoe moet de vraag naar Koerdische autonomie – er wordt geen onafhankelijkheid meer geëist, zelfs niet door de PKK – gestalte krijgen. De Europese Unie moet de nodige politieke druk uitoefenen op Turkije om het Turkse regime ertoe te bewegen een politieke oplossing te zoeken en een einde te maken aan de bloedige, totaal uitzichtloze guerrilla oorlog die heel wat onschuldige slachtoffers maakt in beide kampen en duizenden mensen op de vlucht drijft.

Ik geef even een voorbeeld van de situatie in Koerdistan. Toen we in de omgeving van Sirt waren, kwam een vrouw met vier kinderen ons opzoeken. Uit haar hysterisch relaas konden we enkel opma-

ken dat ze nog slechts een klein beetje eten had. Ze wist niet waarnaartoe en ze zag geen enkele uitkomst voor haar kinderen. Het grote probleem is dat men mensen verplaatst over honderden kilometers zodat ze ontworteld zijn en niet meer op hun familie kunnen terugvallen. Ze komen vaak in een situatie terecht waarin ze geen enkele uitkomst meer zien. Ik heb het dan nog niet eens over de afgebrande dorpen die we hebben gezien, waar de Turken op de meest wreedaardige manier te werk gaan, zelfs als ze nog maar vermoeden dat er mensen zouden zijn die de Koerdische identiteit verdedigen.

Vanuit dit gegeven en vanuit de actualiteit in januari, namelijk de massale uittocht en de hongerstaking, hebben enkele collega's een voorstel van resolutie neergelegd om deze zaak te verdedigen. De indieners vragen aan de Vlaamse regering dat ze bij de federale regering de nodige stappen zet om die ertoe aan te zetten het Koerdische probleem bij de internationale instellingen hoog op de politieke agenda te plaatsen en het probleem via een politieke oplossing te regelen. Ik weet dat de PKK meerdere malen een voorstel heeft gedaan om het conflict niet met de wapens op te lossen maar via politieke discussies. Het Turkse regime heeft hier echter geen oren naar.

Ik heb het gehad over de problemen van de Koerden in Turkije, maar ik zou evenzeer de problemen kunnen aansnijden van de Koerden die leven in Noord-Irak, Iran, Syrië en Armenië. We hebben ons voorstel echter gemaakt naar aanleiding van de massale uittocht uit Turkije, waarvoor Europa zeer prompt zijn deuren heeft gesloten, wetende welk lot deze mensen te wachten stond. Anderzijds wens ik te zeggen dat er mensen misbruik hebben gemaakt van de situatie van de Koerden, en aan mensenhandel hebben gedaan. Hetzelfde gebeurt bij het huidige vluchtelingenprobleem. Hier moet zeer streng tegen worden opgetreden.

Ik kan hierover nog lang uitweiden maar ik denk dat het Koerdische probleem voldoende door de collega's is gekend. Ik hoop dat dit voorstel van resolutie zal worden goedgekeurd. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw Verwimp heeft het woord.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, dit voorstel van resolutie werd begin 1998 opgesteld. De Europese Unie had toen beslist de toetreding van Turkije uit te stellen op grond van de wijze waarop dit land met zijn Koerdische minderheid omgaat. Een paar duizend vluchtelingen verliet toen in erbarmelijke

Verwimp-Sillis

omstandigheden hun land en meerden aan in Italiaanse havens. Oorspronkelijk werden deze vluchtelingen gastvrij onthaald in Italië, maar al snel sloeg deze gastvrijheid om en sloot Fort Europa zijn deuren. In Hasselt gingen een aantal Koerden en sympathisanten in hongerstaking tegen het asielbeleid van de toenmalige federale minister van Binnenlandse Zaken, de heer Vande Lanotte. De minister gaf toe en de Koerden verdwenen uit de media-aandacht. Turkije en de Koerden werden in het nieuws verdrongen door andere vuurhaarden en probleemgebieden zoals Bosnië, Rwanda, Congo, Zuid-Oost-Azië, Kosovo, enzovoort.

Maar de problemen van de Koerden zijn ondertussen verre van opgelost, en de repressie in Turkije gaat onverminderd verder. Eind september nog werden vijf Koerdische dorpen door het Turkse leger platgebrand en werden de Koerdische moeders die sinds mei 1995 elke zaterdag in Istanboel demonstreerden, met bruut geweld in politiebusen geduwd en geslagen.

Collega's, Turkije straft landen die aardig zijn voor de Koerden. In 1995 richtten de Koerden in Nederland hun parlement in ballingschap op. Turkije zette daarop de relatie met Nederland onder druk en riep zijn ambassadeur terug. Iets gelijkaardigs gebeurde op 2 oktober jongstleden in Rome. Italiaanse parlementsleden onthaalden toen een Koerdische delegatie, waarop de Turkse ambassadeur aan de Italiaanse premier liet weten dat dit de miljoenencontracten voor de levering van Agusta-helikopters wel eens op de helling kon zetten. De Agusta-fabriek maakt de helikopters die Turkije nodig heeft voor haar vuile oorlog in het oosten van het land tegen de Koerden.

Er is ook nog de bijna-oorlog tegen de broederlanden Syrië en Irak. De Turkse regering verwijt Syrië steun aan de PKK, de Koerdische arbeiderspartij. Damascus verwijt Ankara het water van de Eufraat af te tappen en samen te werken met aartsvijand Israël. De Egyptische president bemiddelt nu om erger te voorkomen en de zoveelste lont uit het kruitvat van het Midden-Oosten te halen. Tienduizend Turkse soldaten trokken de grens met Irak over om militaire acties tegen de PKK te ondernemen.

Ik stop met mijn onheilsboodschappen, want er valt ook goed nieuws te melden. Er is hoop. Toen wij in onze commissie het Koerdisch probleem bespraken, besprak ook het Turkse parlement het Koerdisch probleem. De Turkse parlementaire

commissie voor migratie stelde namelijk een verslag voor met betrekking tot twee punten: enerzijds de vraag naar de verantwoordelijkheid voor de evacuatie met geweld van 3.428 dorpen en gehuchten uit de streek van de Koerden, anderzijds het voorstel van de commissie – voor het eerst in de geschiedenis van de Turkse republiek – om de Koerdische identiteit te erkennen en privé-onderwijs in de Koerdische taal toe te laten.

Van de 550 volksvertegenwoordigers waren er slechts een twintigtal aanwezig, maar het debat was er naar verluidt niet minder hevig om. Het voorstel werd niet goedgekeurd, maar toch was deze zitting van het Turkse parlement historisch te noemen: een pril begin, want men durfde eindelijk over de Koerden te praten.

Ander goed nieuws komt uit Irak. Na de tweede Golfoorlog verwierven de Koerden in het noorden van Irak een autonoom gebied. Door onderlinge twisten, die zeer vaak voorkomen tussen Koerdische groepen, kwam ook hier geen vrede en welvaart. Gelukkig sloten de twee rivaliserende groepen van Talabani en Barzani op 17 september een akkoord. Ze zullen samen het Koerdisch deel van Irak besturen en verkiezingen voorbereiden tegen de zomer van 1999.

Het derde goede nieuws is dat de PKK onlangs een unilateraal staakt-het-vuren in Turkije en Irak heeft afgekondigd.

Collega's, Danielle Mitterrand, de weduwe van de voormalige Franse president, heeft zaterdag tijdens een internationale conferentie in Leuven het Koerdisch drama bestempeld als een van de grootste onrechtvaardigheden van de twintigste eeuw, waaraan dringend een einde moet komen. De vrede en democratie voor de Koerden kan volgens haar niet worden gerealiseerd of opgelegd door westerse mogelijkheden, maar kan enkel de vrucht zijn van een dialoog tussen alle krachten uit de diverse betrokken landen uit de regio. Vrede en democratie zullen volgens haar enkel ontstaan via een democratiseringsproces in de hele regio. De essentiële voorwaarden voor dit alles zijn een dialoog en echte vrede tussen de Koerden en een coherentie in de activiteiten die de Koerden ondernemen. Mevrouw Mitterrand verwijst naar haar eigen verleden als lid van de weerstand tijdens de Tweede Wereldoorlog. Ze stelt dat ze de noodzaak kent om zich in bepaalde omstandigheden gewapend te verzetten. Toch vindt ze dat de Koerden veeleer moeten vechten met ideeën dan met wapens. Er moet volgens haar ook een permanente dialoog tot-

Verwimp-Sillis

standkomen tussen de betrokken partijen in de regio.

Collega's, alle Koerden snakken naar vrede en rust. Laten we er via deze resolutie bij de federale regering en de Europese Unie op aandringen om de hoopvolle tendensen te ondersteunen en kansen op ontplooiing te geven. Deze resolutie is in een andere context ontstaan, maar blijft na tien maanden nog even actueel. De Agalev-fractie zal ze ten volle steunen en rekt ook op u. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, de ministerbanken zijn leeg. Ik heb daar enig begrip voor, want dit is een resolutie van het parlement. De minister-president wil Vlaanderen echter steeds op de kaart zetten : 'to put Flanders on the map', zoals hij het zelf verwoordt. Ik zou daarom graag willen dat de regering en de administratie hun oor te luisteren komen leggen wanneer de wil van het Vlaams Parlement inzake buitenlandse aangelegenheden wordt uitgedrukt.

We bespreken hier een bij uitstek buitenlandse aangelegenheid, die toch mooi past bij het vorige debat over de identiteit. Vandaag vindt om half twaalf een betoging plaats van de Koerden. Ze protesteren omdat hun televisie-uitzendingen die vanuit ons land worden verzorgd, worden gestoord. Ze worden gestoord vanuit Turkije. Dat verwondert ons niet, maar we vragen ons toch af hoe dat mogelijk is. De Koerdische uitzendingen zijn van groot belang voor het contact tussen de Koerden. Ze krijgen daarvoor de gastvrijheid in ons land, hoewel ze die in het verleden al duur hebben betaald. Ik heb hun studio's gezien, nadat de Belgische ordestrijdkrachten daar een ravage hadden aangericht. Dat was beschamend. Maar dat terzijde. Ik heb de indruk dat onze federale autoriteiten meer luisteren naar de Turken dan naar de stem van het Vlaams Parlement. Dat is een zwaar verwijt, maar het is terecht. Ik wil daar ten zeerste tegen protesteren.

Het Koerdisch probleem is in evolutie. Mevrouw Verwimp heeft een aantal hoopgevende voorbeelden aangehaald, maar tegelijkertijd zijn er andere zorgen. De overeenkomst tussen de Koerden van Barzani en Talabani in Noord-Irak is een belangrijke stap voor de Koerden in Irak naar een nieuwe regeling, waarbij ze feitelijke autonomie krijgen in hun gebied. Het Turks regime ziet echter met lede

ogen aan hoe een Koerdisch autonoom gebied in Irak ontstaat. Dat kan niet los worden gezien van de Turkse dreiging met een oorlog tegen Syrië. De Eufraat stroomt al eeuwenlang zoals hij stroomt, er zijn al tientallen jaren grensstrubbelingen en het feit dat de Turken een bepaald territorium niet erkennen als Syrisch territorium, vormt allang een probleem. De dreiging met een oorlog is echter nieuw.

Alles heeft te maken met wat in Turkije zelf aan de hand is. In april zijn er verkiezingen maar de kiesstrijd is eigenlijk al begonnen. In Turkije moeten niet alleen de Koerden worden erkend, maar ook de democratie. 40 percent van de uitgaven gaat naar het leger, en dat in een land dat niet zo heel erg rijk is. Dat onderstreept nogmaals welke positie het leger er inneemt. De cijfers die mevrouw Verwimp aanhaalde over de aanwezigheid bij een debat in het Turks parlement, hebben te maken met het feit dat het Turks parlement onderworpen is aan de wil van het leger. In mijn ogen is Turkije geen democratie, maar een land dat hoogstens op weg is naar democratie. Het moet worden geholpen om een echte democratie te worden, waar de volksgroepen worden gerespecteerd en de wens tot autonomie kan worden gerealiseerd. De oorlog komt niet voort uit het streven naar identiteitsbeleving en autonomie, maar uit de onderdrukking daarvan.

We vragen met aandrang dat het Vlaams Parlement er bij de federale regering op aandringt om op een krachtige manier op te treden. Die kans bestaat. De Amerikanen hebben bijvoorbeeld de overeenkomst tussen Talabani en Barzani op een actieve wijze bevorderd. Dat akkoord is zelfs bekrachtigd door een stemming in het Amerikaanse congres. De Europese instellingen kunnen niet achterblijven. De raad van ministers moet zich bezinnen over de dreiging voor de vrede die uitgaat van Turkije, zo lang het Koerdisch probleem niet is opgelost. We hoopten dat na de Golfoorlog onderhandelingen zouden starten onder het hoogste internationale gezag. Tot nu toe is dat niet gebeurd, maar er worden stappen gezet. Laat ons onze actieve steun blijven verlenen aan de vreedzame krachten, in het besef dat men niet tot vrede komt zonder alle strijdende partijen aan de onderhandelingsstafel te krijgen.

Vele Koerden verblijven in Europa. Het moet dan ook mogelijk zijn om met de juiste stem de juiste boodschap over te brengen. Niemand steunt de PKK omwille van de gewapende strijd. We steunen de vreedzame evolutie en betreuren de polarisatie van de krachten. Zoals de vrede in Noord-Ierland

Maes

werd bereikt, zoals die hopelijk ook in Baskenland wordt bereikt, zo hopen we hetzelfde voor het Koerdische volk.

De voorzitter : De heer Sleenckx heeft het woord.

De heer Jef Sleenckx : Ik heb in Turkije gehoord dat mensen niet sympathiseren met de PKK om politieke redenen, maar omdat die groep een bevrijdingsbeweging belichaamt. Er is immers niks anders.

Mevrouw Nelly Maes : Dat illustreert wat ik wil zeggen.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : De ontvoogdende bewegingen en intellectuelen hebben in de tijd van het Pinochetregime een belangrijke rol gespeeld in de vorming van de publieke opinie. Het militaire regime in Turkije is even repressief als het Chileense indertijd. Opvallend is dat diezelfde interesse en/of druk nu ontbreekt om het Turkse regime te beïnvloeden. De ontvoogdingsstrijd van de Koerden is tegelijk een emancipatiestrijd, de strijd van een volk voor een eigen identiteit. Dit bewijst nog eens dat vooruitstrevende intellectuelen zich niet durven engageren wanneer het om een identiteitsstreven gaat. Ik betreur dat ten sterkste. Dit moet men vaststellen. Ik hoop dat de progressieve vrienden dit in ieder geval mee zullen uitdragen.

De voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes : Dit is een oproep tot internationale erkenning van het Koerdisch vraagstuk, dat snel moet worden opgelost. Het moet worden gekoppeld aan de behoeften van democratisering in Turkije. Er leven heel wat Turken onder ons. Helaas zijn er soms spanningen tussen de Turken en de Koerden die hier verblijven, maar gelukkig is dat niet vaak het geval. Ik ben ervan overtuigd dat een oplossing voor iedereen, ook voor de mensen die hier onder ons leven, een bevrijding zou kunnen betekenen in de ware zin van het woord. Daar toe moet het Turks regime als een militair regime worden aangepakt.

Tijdens de Koude Oorlog verhinderde de positie van Turkije in de NAVO dat er voldoende kritiek werd geuit door het Westen. Het Westers bondgenootschap heeft altijd met twee maten en twee gewichten gemeten wanneer het democratie betrof.

Nu moeten we beide sporen exploreren en druk uitoefenen. Het Vlaams Parlement alleen zal niet sterk genoeg staan. Het drukkingsproces moet verlopen via de Belgische en de Europese structuren en door middel van internationale gesprekken. Onze stem, die van zoveel begrip getuigt voor de Koerdische kwestie over de banken heen, zegt duidelijk dat dit probleem zo snel mogelijk moet worden opgelost.

Ten slotte denken we niet dat er nog misverstanden kunnen bestaan over de amendementen. Onze amendementen werden opgenomen in de tekst. Daarover hoeft geen verder probleem te rijzen, we zijn het dus eens. (*Applaus*)

De heer Herman Suykerbuyk : In navolging van de vorige collega's zullen we dit voorstel van resolutie ondersteunen.

De voorzitter : De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, onze fractie zal zich onthouden bij de stemming over dit voorstel van resolutie, voornamelijk omdat we betreuren dat de commissie van oordeel was dat ze niet kon verder bouwen op een tekst die eerst door onze fractie was ingediend.

Men heeft nu gekozen om een eigen tekst op te stellen die, ten eerste, verouderd is. Dat was oorspronkelijk het belangrijkste argument tegen onze tekst. We waren bereid om die te amenderen, maar dat was niet gewenst. De voorliggende tekst is evenzeer historisch gedateerd. Hij spreekt over de problematiek van de Koerdische vluchtelingen in Italië, een probleem dat zich voordeed in januari. Het is trouwens merkwaardig dat een tekst die in januari in een commissie wordt goedgekeurd pas in oktober op de agenda van de plenaire vergadering staat.

De tekst die nu voorligt, is bijzonder vaag. We zijn van mening dat hij vooral voor intern gebruik bedoeld is. Ik citeer uit het verslag : 'Mevrouw Verwimp wenst haar afkeuring uit te drukken voor het idee van separatisme. Volgens haar moet er veeler gezocht worden in de richting van een meer federale logica.' Dat is de geest die grotendeels vervat ligt in deze resolutie.

We zijn vertrokken vanuit de idee van onafhankelijkheid. Men heeft er ons op gewezen dat een aantal Koerdische organisaties uitdrukkelijk voor autonomie kiest. Ik kan daar inkomen hoewel ik

Van Overmeire

denk dat het om een tactische zet gaat en het een intelligente poging is om zich correct te positioneren op het internationaal politiek schaakbord. Een volledige consensus was volgens ons mogelijk rond de term 'zelfbeschikking'. Het is niet de taak van het Vlaams Parlement om te beslissen welk staatsverband het Koerdische volk moet kiezen. We kunnen wel pleiten voor het zelfbeschikkingsrecht voor het Koerdische volk maar het is aan hen om te kiezen voor onafhankelijkheid, autonomie of welk statuut dan ook. Ik betreur dat men daar niet op is willen ingaan.

Men mag zich geen illusies maken. Autonomie of federalisme is voor de Turkse staat even onaanvaardbaar en ondenkbaar als het concept van Koerdische onafhankelijkheid. Een systeem van autonomie en federalisme veronderstelt trouwens het bestaan van 'checks and balances' en van verfijnde politieke cultuur. Op dit ogenblik zijn die noch in Turkije, noch in Syrië, noch in Irak, noch bij de Koerden zelf aanwezig. Elk systeem van federalisme of autonomie zou in het huidig politiek bestel uiteindelijk een lege doos zijn.

Het is merkwaardig en grappig dat de resolutie, die door de linkerzijde enthousiast zal worden goedgekeurd, uitdrukkelijk het bestaan erkent van een Koerdisch volk. Vanuit dezelfde hoek komt dikwijls de opmerking dat er geen Vlaams volk of Vlaamse identiteit bestaat. Kunnen de collega's me de precieze criteria geven waaraan een bevolkingsgroep moet voldoen om te worden erkend als volk? Op dat vlak zie ik niet veel verschil tussen de Vlamingen en de Koerden.

De heer Jos Stassen : De linkerzijde die de resolutie zal goedkeuren, omvat blijkbaar iedereen behalve uw fractie.

De heer Karim Van Overmeire : U gaat niet in op de grond van de zaak. In deze resolutie wordt uitdrukkelijk het bestaan erkend van een Koerdisch volk. Degenen die de resolutie steunen, ontkennen het bestaan van een Vlaams volk. Het is heel gemakkelijk om resoluties goed te keuren over buitenlandse toestanden. Het vergt meer politieke moed om dezelfde principes in het binnenland toe te passen.

De situatie in Kosovo illustreert helaas dat parlementaire resoluties niet doorslaggevend zijn op het terrein. Men moet andere middelen aanwenden, die men echter niet ter beschikking heeft voor de Koerden. Dit parlement is de afgelopen jaren een

klankbord geweest van heel wat nationale minderheden : de Kosovaren, de Koerden, de Palestijnen, de Indianen, enzovoort. Daar is niets op tegen. Onze fractie heeft hierin een constructieve houding aangenomen. Toch ben ik geschrokken door het rapport-Columberg. Het leert ons dat we vanuit het Vlaams Parlement onze eigen belangen onvoldoende hebben verdedigd.

Gedurende de resterende zes maanden van deze zittingsperiode zal onze fractie het accent leggen op het verdedigen van de Vlaamse belangen in het buitenland. Ik nodig de collega's uit hetzelfde te doen. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Nee*)

De bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Kris Van Dijck, Jos Stassen, Joachim Coens en mevrouw Mieke Van Hecke houdende veroordeling van de mensenhandel in de sport – 959 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 4

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Van Dijck, Stassen, Coens en mevrouw Van Hecke houdende veroordeling van de mensenhandel in de sport dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

- gelet op het decreet van 24 juli 1996 tot vaststelling van het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar en de wet van 13 april 1995 betreffende de mensenhandel ;
- gelet op het Verdrag van 20 november 1989 over de Rechten van het Kind ;
- overwegende dat een aantal professoren, wetenschappers en studenten een resolutie heeft aangenomen in verband met de mensenhandel in de sport waarin zij aandringen dat de nodige stappen ondernomen worden om aan elke vorm

Voorzitter

van mensenhandel, die in de sport inbegrepen, een einde te maken ;

– overwegende dat in die resolutie concreet gevraagd wordt :

1° dat de nodige initiatieven op Europees en internationaal vlak genomen worden om de mensenhandel in welke vorm ook, gezamenlijk en in georganiseerd verband te bestrijden ;

2° dat de betrokken sportbonden erover waken dat aan deze praktijken in hun organisaties paal en perk wordt gesteld ;

– overwegende dat de sport niet gediend is met het negatieve imago van misbruiken inzake mensenhandel ;

– vraagt de Vlaamse regering :

1° samen met de federale overheid, op Europees en internationaal vlak te pleiten voor maatregelen om de mensenhandel, in welke vorm ook, gezamenlijk en in georganiseerd verband te bestrijden, onder andere via de Adviesraad voor de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten te laten onderzoeken welke specifieke voorwaarden kunnen worden opgelegd bij het verlenen van arbeidskaarten in de sportsector, bijvoorbeeld naar Nederlands model een minimumverloning ;

2° de nodige stappen te ondernemen om aan elke vorm van mensenhandel, die in de sport inbegrepen, een einde te maken, onder andere via de oprichting van een Interdepartementale Werkgroep deze problematiek te onderzoeken en concrete maatregelen te nemen inzake :

a) het deeltijds onderwijs ; zodat het arbeidsgedeelte van het deeltijds onderwijs niet misbruikt wordt om arbeidscontracten in de sportsector af te sluiten voor minderjarigen. Dit arbeidsgedeelte van het deeltijds onderwijs is immers gericht op het leren en kan geenszins beschouwd worden als een arbeidscontract in de zin van de wet van 24 februari 1978 ;

b) de erkennings- en beroepskwalificaties voor sportmakelaars in uitvoering van de

decreetgeving met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling ;

c) het afleveren van arbeidskaarten aan buitenlandse sporters onder andere door het afleveren van een kopie van hun arbeidscontract met vertaling alsook van voldoende informatie over hun rechten en plichten in Vlaanderen en een regelmatige controle van deze arbeidscontracten ;

d) een specifieke begeleiding van vooral jonge buitenlandse sporters via de lokale onthaal- en integratiecentra ;

3° maatregelen uit te werken om de betrokken sportbonden ertoe aan te sporen dat aan dergelijke praktijken in hun organisaties paal en perk wordt gesteld, door onder meer een correcte toepassing van de bestaande reglementen en een doorgedreven controle ervan, onder meer via de scheidsrechtersbladen, alsook sanctionerend op te treden bij misbruiken in de bij hen aangesloten clubs op basis van een deontologische code ter bestrijding van mensenhandel in de sportfederaties.

De bespreking is geopend.

De heer Keulen, verslaggever, verwijst naar het verslag.

De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, begin dit jaar werd ik in kennis gesteld van een schrijven van oud-VU-senator en professor Roger Blanpain. In een schrijven aan de premier, de minister van Justitie en verschillende partijvoorzitters deed hij, samen met tal van academici, zijn beklag over de lauwe aanpak van mensenhandel in de sport. Zij vragen uitdrukkelijk om in de grondwet en de strafwetgeving de mensenhandel in al z'n facetten te verbieden. Verder roepen zij de politieke wereld én de sportbonden op om op alle niveaus deze vorm van zogenaamde handel gezamenlijk en in georganiseerd verband te bestrijden.

Als jong, en ook sportminnend politicus was ik getroffen door deze oproep. De vragen borrelden dan ook spontaan op. Is er inderdaad sprake van mensenhandel in de sport ? Zijn er misstanden ? In een flits zag ik vedetten als Giba, Amokachi en Oulare, die de spektakelwaarde in onze voetbalstadions verhoogden en verhogen, aan mijn netvlies

Van Dijck

voorbijgaan... Dat was ook het geval met basketbeters als John Heath, Trotter en Corky Bell, die in mijn jeugd jaren uitgroeiden tot ware idolen.

Maar ik zag ook jonge zwarten en Brazilianen die bij tal van grote en kleine clubs hun kunsten komen tonen, en er hopen een lucratief contract in de wacht te slepen. Dat deze jongeren dit betrachten, is op zich misschien niet onoverkomelijk, ware het niet dat er niet elke dag Pele's of Ronaldo's worden ontdekt. Vele van deze jongelingen komen van de regen in de drop terecht.

Dat beeld is nogmaals versterkt door een Panorama-uitzending van 28 mei. Daarin komt een niet-erkend voetbalmakelaar uit het Aalsterse aan bod. Hij haalt jonge spelers uit Nigeria naar hier, schuimt er clubs mee af en spiegelt hen een mooie toekomst voor. Zo worden ze weken aan het lijntje gehouden. Als puntje bij paaltje komt, op het ogenblik dat er geen contract valt te versieren, dumpt hij hen in een of ander lokaal clubje. Als ik dan even optel hoe vaak de bewuste 'handelaar' de jonge Nigeriaan sust met woorden als 'You can trust me', of hem vraagt: 'Don't you trust me?', en de jongeling enkel ontkennend durft te antwoorden, dan heb ik het toch wel moeilijk.

Ik besef dat dit voorbeeld misschien een uitzondering is. Ik veronderstel en hoop dat er ook degelijk en correct wordt gewerkt. Maar we stellen toch maar vast dat tenoren van ons Belgisch voetbal onomwonden, zonder scrupules, de revue passeerden en voor de ogen van de camera doodleuk meemarchandeerden en aan dit spelletje meededen.

Eén misbruik is me er één te veel. Het is onze plicht maatregelen te nemen om deze uitwassen in de toekomst niet langer mogelijk te maken. Achterpoortjes moeten we sluiten. Het probleem is mijns inziens onderdeel van een grote malaise. De voetbalsport wordt meer en meer een economische sector. De problemen met de jeugdopleiding en de hoge financiële contracten van eigen vedetten leiden ertoe dat de sector zich richt op de nauwelijks aangeboorde Afrikaanse, Zuid-Amerikaanse en Oost-Europese markt om goedkope voetballers in te schakelen. Ik zeg echter ook klaar en duidelijk dat het invoeren van talent uit heel de wereld schitterend is, zolang het eigen talent ook toekomstkanen krijgt en er op een menswaardige wijze wordt omgegaan met het binnengehaalde talent.

Met deze resolutie roepen we onze eigen regering, en via haar ook de federale en de Europese over-

heid, op om eindelijk werk te maken van een humaan sportbeleid, vooral wanneer het gaat om vreemdelingen die uitsluitend en te goeder trouw naar hier komen om te sporten.

Dankzij de drie hoorzittingen kregen we heel wat meer inzicht in de hierboven geschetste situatie. Ze waren zo verhelderend dat de oorspronkelijke resolutie in een sterk gewijzigde vorm uit de commissiebespreking kwam. Bovendien wordt in deze resolutie de vinger op de wonde gelegd.

De inhoud van deze resolutie bestaat uit drie rubrieken. Ten eerste willen we via de Adviesraad voor Tewerkstelling van Buitenlandse Arbeidskrachten tot specifieke voorwaarden komen voor de toekenning van arbeidskaarten. Dat is bijvoorbeeld mogelijk door heel strenge minimumcontracten op te leggen. In Nederland is dat trouwens al het geval. Een andere mogelijkheid is een verbod om jongeren van minder dan achttien jaar naar hier te halen, zodat enkel de crème de la crème wordt aangetrokken. Op die manier ontstaat er een meerwaarde en wordt nieuwe armoede uitgesloten.

Ten tweede wordt een interdepartementale werkgroep opgericht om concrete maatregelen te nemen voor de afschaffing van misbruiken in het deeltijds onderwijs. Daartoe neemt men vaak zijn toevlucht voor jongeren van minder dan achttien jaar. Met erkennings- en beroepskwalificaties voor sportmakelaars kunnen malafide makelaars worden uitgeschakeld. Andere verbeteringen zijn het afgeven van een voor buitenlanders verstaanbaar contract of van een kopie in een voor hun verstaanbare taal, en een specifieke begeleiding via de lokale onthaal- en integratiecentra.

Ten derde worden de sportbonden aangespoord om de uitwassen die onder de noemer mensenhandel vallen, te controleren, te bestrijden en te sanctioneren. Ze moeten daartoe ook een deontologische code opstellen. Ik richt me hier tot de leden van de SP en CVP, die een voorstel van decreet indienden in verband met de sportfederaties. Ze zouden de verplichting om die uitwassen te bestrijden, moeten inschrijven in hun voorstel van decreet.

Mijnheer de voorzitter, collega's, vanop deze tribune benadruk ik dat deze resolutie het resultaat is van een opbouwende, maar daarom niet minder kritische werking in de commissie voor Sport en Cultuur. Dankzij deze werking mag dit resultaat worden gezien. Ik ben er oprecht van overtuigd dat alle elementen aanwezig zijn om paal en perk te stellen aan de mensenhandel in de sport. Ik hoop

Van Dijck

dat de plenaire vergadering de aanbeveling van de commissie zal goedkeuren, zodat iedereen op zijn terrein zijn verantwoordelijkheid moet en zal opnemen. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de heer Van Dijck gaf reeds een belangrijke toelichting. Ik verwijs eveneens naar het verslag, waarvoor ik de verslaggever dank.

Het gaat hier inderdaad over mensenhandel. In deze resolutie is er sprake van een ethische benadering van een aantal problemen : meer bepaald inzake de vraag hoe wij in het algemeen met mensen omgaan en, meer specifiek, hoe we met hen omgaan in de sport. Sommigen waren misschien wat verontrust door verwijzingen in de oorspronkelijke resolutietekst. Het is echter niet zo dat er in Vlaanderen op grote schaal aan mensenhandel wordt gedaan.

Mevrouw Nelly Maes : In de sportwereld, bedoelt u.

De heer Joachim Coens : Inderdaad. Hier zijn geen toestanden zoals destijds in Rome, waar op grote schaal leeuwen en slaven werden opgevoerd, en naderhand weer afgevoerd, voor toeschouwers.

De heer Paul Van Grembergen : Maar het is wel zo dat sommige Arabische volbloeden beter worden behandeld dan sommige mensen.

De heer Joachim Coens : Wel werd iedereen in de commissie, en naar ik hoop ook iedereen in het parlement, de ogen geopend. Dit onder meer door een Panorama-reportage, waarin duidelijk werd aangetoond dat in sommige gevallen misbruik wordt gemaakt van de bijzonder kwetsbare positie waarin vreemdelingen zich bevinden. Dat zijn letterlijk de woorden van de definitie van de federale wet tegen de mensenhandel. Overal waar misbruik wordt gemaakt van die kwetsbare positie, is er sprake van mensenhandel.

De heer Van Dijck verklaarde reeds dat voor ons die enkele gevallen niet aanvaardbaar zijn. Het zijn gevallen waarbij jonge sporters door hun economisch kwetsbare situatie uit hun familie worden gerukt, en niet steeds wegens hun uitzonderlijke sporttechnische kwalificaties. Hen wordt voorgehouden dat dit het beloofde land is. Ze krijgen een

contract dat ze niet begrijpen en worden enkele maanden opgevoerd voor een lokaal publiek, waarna men hen weglacht of laat vallen wegens te weinig rendabel of interessant. Zo verzeilen ze in de illegaliteit.

Deze gevallen, die onze verontwaardiging oproepen, willen we aanklagen. Dit leidde tot het opstellen van de initiële resolutie, die we zeer sterk hebben verdedigd. We zijn blij dat we, na discussie en na verscheidene mensen te hebben beluisterd tijdens de hoorzittingen in de commissie, tot een verbeterde versie van deze resolutie zijn gekomen. In deze resolutie worden een aantal concrete voorstellen gedaan over de wijze waarop we dit probleem, niettegenstaande de vele wettelijke bepalingen die reeds bestaan terzake, kunnen oplossen.

Misschien als gevolg van onze commissiebesprekingen, heeft de federale regering in juli bij koninklijk besluit maatregelen genomen om te verhinderen dat nog langer buitenlandse beroepsvoetballers onder de achttien jaar worden aangetrokken. Ook zal, conform het eerste punt van onze resolutie, een minimumloon worden verstrekt.

Vlaanderen is bevoegd voor het sportbeleid : deze bevoegdheid kunnen we afdwingen. Maar ondanks het feit dat we ook hier niet alle wetgevende, uitvoerende of controlerende maatregelen zelf in handen hebben, voelen we ons ook moreel bevoegd. Dat brengt met zich mee dat we de ambitie hebben om een bepaald sportbeleid uit te sluiten. Voor ons is het heel duidelijk dat het sportbeleid in Vlaanderen moet gebaseerd zijn op ethische principes, kwaliteit en het principe van menselijke waardigheid binnen de sport.

We hebben getracht deze rode draad in het Vlaamse sportbeleid ook te realiseren met het decreet houdende de medische verantwoorde sportbeoefening. Ook kwam dit aan bod in het decreet over het statuut voor de niet-professionele sportbeoefenaar. Vlaanderen heeft binnen zijn bevoegdheid de duidelijke keuze gemaakt om de jonge sporters te beschermen tegen om het even welke vorm van uitbuiting of onvrijheid. We hopen dat deze lijn wordt voortgezet met deze resolutie, nu ook ten aanzien van niet-Vlaamse jongeren die komen sporten in Vlaanderen.

We hopen ook dat deze lijn wordt doorgetrokken bij andere beleidsmaatregelen inzake de sport. Daar moet aandacht zijn voor een kwalitatief, ethisch en menselijk sportbeleid, specifiek gericht tot jongeren. We hopen dat deze resolutie vooral een sterk signaal is. We verwijzen naar de vele wet-

Coens

ten, decreten, uitvoeringsbesluiten en koninklijke besluiten die reeds bestaan op dit vlak. Voorbeelden hiervan zijn de wet op de mensenhandel, de bepalingen inzake onderwijs en arbeidswetgeving, enzovoort. Er zijn dus al veel wettelijke bepalingen.

In deze zaak gaat het vooral om het besef en de wil op het terrein om paal en perk te stellen aan de mensenhandel in de sport. Ik was dan ook zeer tevreden na de hoorzitting met de heer Peeters van de voetbalbond. Ook hij was duidelijk van mening dat dit probleem inderdaad moet worden opgelost. Er moet hoe dan ook sterker worden opgetreden tegen malafide sportmakelaars.

Dit neemt echter niet weg dat sommige betrokkenen nog altijd het probleem niet zien. Ze lijken nog altijd niet te beseffen dat men andere mensen niet mag misbruiken. Die jonge voetballers worden wel degelijk uitgebuit. Dit is een reëel probleem. Het Vlaams Parlement moet met deze resolutie een sterk signaal geven dat zulke toestanden onaanvaardbaar zijn. De CVP-fractie zal er nauwlettend op toezien dat de inhoud van deze resolutie op de juiste manier wordt uitgevoerd. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ook de SP-fractie zal dit voorstel van resolutie ten volle steunen. Het feit dat we niet vermeld staan bij de indieners is het gevolg van een administratieve vergissing. We hebben onmiddellijk gereageerd op het initiatief van de heer Van Dijck, maar de krokusvakantie heeft ons parten gespeeld. Ik zeg dit omdat ik niet wil dat er hierover een misverstand zou bestaan.

Inhoudelijk hebben we uiteraard meegewerkt aan de discussie. Ik beaam wat de andere sprekers al hebben gezegd. Naargelang de besprekingen en de hoorzittingen vorderden, hebben we de inhoud van de resolutie voortdurend verrijkt. Een aantal leden van dit parlement hebben in de loop van dat proces toch wel een behoorlijke kennis van zaken opgebouwd inzake sportaangelegenheden.

De uiteindelijke resolutie heeft inderdaad een duidelijke signaalfunctie. Ik ben het ook eens met de andere sprekers dat de bestaande regelgeving moet worden verfijnd om de bestaande hiaten – onder andere wat betreft de arbeidskaarten – op te vullen. De heer Hostekint zal straks verder ingaan op

het initiatief van federaal minister Smet. We moeten inderdaad aandacht besteden aan een aantal probleempunten. Ik denk bijvoorbeeld aan de minimumleeftijd van achttien jaar en aan het minimumcontract, gebaseerd op het Nederlandse model. Het is positief dat ook op het federale niveau aandacht wordt besteed aan deze problematiek.

Uiteraard is ook de oprichting van een interdepartementale werkgroep voor de voortgangscntrole op deze problematiek zeer relevant. De heer Van Dijck heeft al gezegd dat het deeltijds onderwijs niet mag worden misbruikt.

Een tweede zaak is de problematiek van de sportmakelaars. De heer Hostekint zal straks nadere toelichting verstrekken bij een wetsvoorstel dat hij samen met mevrouw Semer in de Senaat heeft ingediend. Er is inderdaad ook een hoofdelijke verantwoordelijkheid, zowel van de sportbemiddelaar als van de werkgever. Men kan zich dus niet meer hullen in een waas van geheimzinnigheid en beweren dat men van niets weet. Het voorstel komt in sterke mate tegemoet aan de bekommernissen die we tijdens de besprekingen hebben geuit.

Ook informatie aan de buitenlandse sporters is belangrijk. We moeten rekening houden met de totale omgeving waarin zij moeten verblijven. Er moet aandacht worden besteed aan de kwaliteit daarvan.

Als er een nieuw decreet op de sportfederaties komt, moeten de federaties en de clubs ook een deontologische code opstellen zodat uitwassen worden vermeden. Niet alleen de federale en de Vlaamse overheid hebben een controletaak, ook de clubs en de federaties moeten op ethisch vlak actief worden om misbruiken in de toekomst te voorkomen.

We zijn verheugd over dit voorstel van resolutie en de samenwerking met de democratische partijen daaromtrent. Sommige leden hebben echter ook van het debat misbruik gemaakt om een aantal minder aangename dingen te zeggen.

Er is ook een link tussen dit voorstel en onze eigen jeugdopleiding, waarvan we de kwaliteit moeten verhogen. Op die uitdaging hebben we al gewezen door middel van een resolutie. De crème de la crème mag pas vanaf achttien jaar worden binnengebracht. Dat geeft een toegevoegde waarde aan de topsport.

Van Nieuwkerke

Ik sluit af met de bedenking dat we ons niet mogen laten afleiden. We moeten in de toekomst durven kijken naar wat zich afspeelt in onze eigen tuin. In de voorbereiding tot de topsport worden jonge kinderen onderworpen aan een streng regime – waarbij we vragen mogen plaatsen – om op jonge leeftijd tot topprestaties te komen. Meer bepaald in twee categorieën, het turnen en het kunstschaatsen, wordt niet goed omgegaan met jonge meisjes, noch op ethisch, moreel of fysiek vlak. Daar moet in de toekomst onze aandacht naar uitgaan. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ook de naam van de VLD staat niet bij de oorspronkelijke ondertekenaars van dit voorstel van resolutie. Dat is geen administratieve vergissing, maar een doelbewuste keuze. Het oorspronkelijke voorstel van resolutie was geïnspireerd door professor Blanpain, van wie we geen fans zijn. Niet dat hij onjuiste dingen zegt, maar hij stelt ze altijd in een zwart-witte context en belicht slechts een kant van de zaak. Hij houdt geen rekening met het sportspecifieke aspect. Daarom hebben we het oorspronkelijke voorstel van resolutie niet ondertekend.

Dat betekent niet dat we niet geïnteresseerd zijn in de problematiek van de onmenselijke mensenhandel in buitenlandse jonge sporters. We hebben hierover reeds in de maand februari minister Martens een actuele vraag gesteld. Die vraag was toen geïnspireerd door het zeer interessante rapport van het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding en van de VZW Sport en Vrijheid. Op een zeer genuanceerde maar correcte wijze werden de problemen geschetst.

We hebben de resolutie ondertekend omdat dit de mogelijkheid bood om het debat te verbreden tot een discussie over de mogelijkheden die de overheid heeft. We kunnen drie zaken doen. Ten eerste kunnen we een overleg organiseren met de federale regering in verband met de arbeidsreglementering en arbeidsvergunning. Ten tweede denk ik aan een coördinatie binnen de Vlaamse regering. Een aantal zaken, zoals deeltijds onderwijs, de erkenning en de beroepskwalificatie van de sportmakelaars en de begeleiding van jonge buitenlandse sporters in onze onthaal- en integratiecentra, vallen binnen onze bevoegdheid. In deze gevallen kunnen wij zelf optreden via een gecoördineerde samenwerking. Ik weet niet of er een interdepartemen-

taal comité nodig is. Ten derde kunnen er een aantal voorstellen worden gedaan aan de sportbonden.

Mijnheer de voorzitter, de minister van Sport moet hier reglementair en formeel niet aanwezig zijn. Toch betreur ik het dat hij er niet is. We bespreken hier deze zaak en doen een aantal suggesties. De minister zal het verslag wel lezen, maar toch vind ik dit spijtig. We geven immers, zoals de heer Coens het uitdrukte, een politiek signaal. Ik denk wel dat de minister interesse heeft voor dit onderwerp. Hij zal wel een reden hebben om hier niet te zijn, maar toch vind ik het spijtig.

De heer Coens zei al dat er in de sport een probleem van mensenhandel is in verband met jong buitenlands talent. Deze zaak moet niet worden opgeblazen, maar ze mag ook niet worden verwaarloosd. Deze zaak vereist toch permanente bewaking. Het onderzoek toonde aan dat de gevallen niet talrijk zijn. Er zijn ook jonge buitenlandse spelers die via makelaars naar hier zijn gekomen en die gelukkig zijn. Ik denk aan Eric Addo, die hier als minderjarige kwam en een meerwaarde voor Brugge betekent. We mogen dus niet veralgemenen, want er zijn voorbeelden van waar het goed ging.

Toch mag deze zaak niet worden verwaarloosd, want er worden duistere pistes gebruikt. Het kan niet dat men Braziliaanse spelers van veertien jaar aantrekt ; men kan een veertienjarige niet uit zijn culturele omgeving halen. Wat we ook voorstellen en welke maatregel we ook nemen, dergelijke zaken kunnen we niet uitsluiten.

Voetbal is de meest internationale sport en de mondialisering ervan is fenomenaal. Iedere Afrikaan heeft een eigen TV. Zij kunnen in het hart van de brousse de grote internationale competities volgen. Wij kunnen op Eurosport de Africacup volgen, waar we spectaculaire, jonge Afrikaanse spelers aan het werk zien. Voor iemand die graag voetbal ziet, is dat een streling voor het oog.

U begrijpt dat door de internationalisering en de mediatisering er een enorme vraag en aanbod zijn, die eerder zullen stijgen dan zullen dalen. Wie het principe van vrijheid van verkeer en van personen en van mundialisering niet ongenegen is, kan daar in se niet tegen zijn. Ik herhaal echter dat er een gevaar aan verbonden is en de overheid moet dit proberen opvangen. Het gevaar schuilt erin dat jonge spelers die naar hier komen, in een positie van rechtsongelijkheid en van machtsongelijkheid komen omdat ze onvoldoende gewapend zijn tegen

Denys

belanghebbenden die van hen misbruik zouden kunnen maken.

We komen daarmee terecht in de discussie over de makelaars, die erg belangrijk is in het hele gegeven. Makelaars volledig negatief afschilderen is verkeerd. Er zijn malafide makelaars, maar er zijn er ook die het goed menen. Ze willen er wel geld mee verdienen, maar ze willen hun eigen sector verbeteren. Een van de beste uiteenzettingen in de hoorzitting in de commissie werd gegeven door advocaat Jean-Louis Duplat die op een zeer realistische wijze de situatie heeft geschetst, zeer genuanceerd was en op geen enkele ogenblik verkeerde zaken wilde goedpraten.

Dit voorstel van resolutie is een goede poging : het wil met name een decretale basis geven om de privé-bemiddeling voor beroepssporters te regelen. Dit is echter een zeer beperkte poging, want dit probleem moet op Europees vlak worden geregeld. Als we in Vlaanderen decretaal vastleggen hoe men als makelaar erkend moet worden, dan weet u zeer goed dat er vele internationale makelaars zullen samenwerken met de Vlamingen. Dit kan een uitholling betekenen. De regeling in Vlaanderen heeft maar zin als we ze zouden doortrekken naar het Europees niveau. Dan vallen 90 percent van de makelaars onder de regeling. Ik ontken niet dat het decretaal vastankeren van de voetbalmakelaar in het kader van de privé-bemiddeling voor arbeid een belangrijk politiek signaal is, maar qua efficiëntie is het te beperkt. Het zou eigenlijk een aanzet moeten worden voor de minister om dit op Europees niveau aan te kaarten. Dit zou de beste manier zijn om te komen tot verbetering.

Collega's, andere collega's hebben al naar voren gebracht wat de Vlaamse regering moet doen. Ten eerste moet er een coördinatie met de minister van Onderwijs komen om ervoor te zorgen dat het luik arbeid in het deeltijds onderwijs niet wordt misbruikt. Ten tweede moet er een specifieke begeleiding zijn voor de jonge sporters. We hebben daarvoor onthaalcentra. Dit valt onder het departement van Welzijn. De minister van Welzijn en Sport kan dus zelf eigenhandig stimulerend optreden.

Ten derde moeten de richtlijnen voor de sportbonden ertoe leiden dat op de scheidsrechtersbladen wordt gecontroleerd of al de namen ook overeenstemmen met de paspoorten. Er is een probleem van de arbeidscontracten, maar er is ook het probleem dat men werkt met een toeristisch visum, waarmee men gedurende drie maanden hier kan

verblijven, en gedurende die periode testen doen in verschillende clubs. Als deze mensen in die drie maanden niet slagen, belanden ze soms in de illegaliteit. Volgens mij kunnen de sportbonden hierin zelf sanerend optreden als men werkt met lijsten van mensen wiens toeristisch visum is vervallen. Als men bij deze controle de medewerking van de bonden krijgt, moet dit probleem zeer efficiënt kunnen worden uitgesloten. Ik had de indruk dat secretaris-generaal Peeters daartoe bereid is, maar de Vlaamse regering moet dit bij monde van de minister van Sport expliciet aan alle sportbonden overmaken, en in de eerste plaats aan de voetbalbond. Hij moet gesprekken aanknopen om na te gaan op welke wijze hierin verandering kan worden aangebracht.

Tot slot wou ik het nog even hebben over de minimumleeftijd. Ik verwijs daarbij naar het voorstel-Hostekint dat in de Senaat werd ingediend en ondertussen door minister Smet is overgenomen in het KB over de minimumleeftijd van achttien jaar. Ik ben het daar niet helemaal mee eens. Ik vind de leeftijd van achttien jaar wel correct, maar net zoals advocaat Duplat pleit ik voor uitzonderingen voor spelers die worden opgevangen in een erkend opleidingscentrum voor voetballers. Dit systeem wordt in Frankrijk gehanteerd, bijvoorbeeld in de opleidingscentra van Nantes en Auxerre.

Vandaar mijn oproep aan de minister van Sport om naar Frans voorbeeld ook in Vlaanderen een erkenning in te voeren voor opleidingscentra van voetbalclubs. Dit zou kunnen gebeuren door de toekenning van een kwaliteitslabel aan de opleidingscentra van clubs die aan bepaalde voorwaarden voldoen. Die erkende centra, misschien slechts een tiental, zouden dan wel het recht hebben om een beroep te doen op jongere spelers van bijvoorbeeld zestien jaar, maar uitsluitend mits goede begeleiding, degelijke opleiding en sluitende afspraken. Erkenning zou de clubs aansporen tot een kwalitatieve en doelgerichte opleiding.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer Denys, ik ben goed vertrouwd met de 'centres de formation' van Nantes en Auxerre. In Frankrijk is men duidelijk bereid op lange termijn te investeren. Uit de resultaten van de Franse voetbalploegen en de Franse nationale ploeg blijkt dat die investeringen wel degelijk renderen.

Wat ik de meeste Belgische voetbalclubs en in de eerste plaats de topclubs verwijt, is dat ze te veel op korte termijn denken, met in het achterhoofd

Hostekint

snel geldgewin, transfers aan de laagst mogelijke prijs enzovoort. Het arrest-Bosman heeft ervoor gezorgd dat er niet veel geld te rapen valt binnen de Europese Unie, met als gevolg dat men de voetballers nu tegen spotprijzen gaat zoeken in Afrika, Brazilië of Oost-Europa. Ik hoorde zelfs bedragen noemen van 50.000 en 100.000 frank. Maar zodra een van die spelers erin slaagt in de Belgische competitie tot het hoogste niveau door te stoten, hebben de Belgische clubs enkel nog de bedoeling daar een lucratieve transfer aan over te houden en er zoveel mogelijk munt uit te slaan.

Ik ben het met u eens dat de overheid een belangrijke rol te vervullen heeft, maar het is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de voetbalclubs zelf, en a fortiori van de topclubs, om te investeren en op lange termijn te denken. In Frankrijk heeft men dit reeds tien of vijftien jaar geleden ingezien en de resultaten zijn nu niet alleen in de competitie te merken, maar ook voor de spelers zelf. Men mag dus niet steeds naar de overheid wijzen, want de verantwoordelijkheid rust in de eerste plaats op de schouders van de Belgische topclubs zelf.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer Hostekint, ik deel uw voetbalpessimisme niet. Ik ben ervan overtuigd dat in ons land een mentaliteitsverandering ontstaat. De voetbalclubs hebben een probleem met de schaalgrootte. België is Frankrijk niet. Het gevolg hiervan is dat onze voetbalclubs, zelfs die in de eerste nationale klasse, niet voor 100 percent professionele clubs kunnen zijn. Het zijn clubs die wel mensen professioneel in dienst hebben, maar toch ook beroep moeten doen op veel vrijwilligers. De clubs kunnen immers niet rondkomen met hun budget. Ik ben het met u eens dat op lange termijn een goede jeugdwerking een goede zaak zal zijn voor dit budgetprobleem. Dit besef groeit in België. Onmiddellijk na het arrest-Bosman dacht men hier anders over, maar nu beseft men het belang van een goede jeugdwerking.

De overheid heeft de taak om een duwtje in de goede richting te geven. Als opleidingscentra worden erkend, dan moeten aan die erkenning ook kwaliteitsvoorwaarden en een aantal voordelen worden verbonden. Ik heb het niet over financiële voordelen onder de vorm van subsidies, maar andere. Als deze voorwaarde wordt vervuld, dan zal het initiatief om te zorgen voor goede opleidingscentra voor de jeugd, waar ook u voorstander

van bent, meer ontwikkelingskansen krijgen en beter worden gerespecteerd.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, de heer Denys kent de situatie zeer goed, want zijn zoon speelt bij Club Brugge. Het gaat hier dus niet enkel over investeren in buitenlandse spelers, maar ook in de eigen jeugdspelers. Hoeveel topclubs spelen met eigen jeugdspelers ? Hoeveel jeugdspelers kunnen doorstoten tot de eerste ploeg van een club ? In topclubs zoals Anderlecht en Club Brugge zijn dit eerder uitzonderingen. Andere clubs, zoals Genk, werken anders en veel beter dan de zogenaamde topclubs.

De heer André Denys : Mijnheer Hostekint, deze discussie gaat over het opleiden van de jeugd en niet over het doorstoten tot in de eerste ploeg van een club. De opleiding van de jeugd staat in verband met de mensenhandel in de sport. Ik herhaal dat we over deze zaak niet zwart-wit mogen denken. Een aantal aspecten van deze zaak zijn goed, andere zijn slecht. Het komt erop neer om de slechte zaken te bannen zonder het kind met het badwater weg te gooien.

Mijnheer de voorzitter, ik herhaal nogmaals dat de minister van Cultuur en Sport een zeer belangrijke rol te spelen heeft als coördinator in de Vlaamse regering en als verdediger van de sport tegenover zijn federale en Europese collega's. Ik vind het spijtig dat hij hier niet aanwezig is, maar ik hoop dat deze resolutie zal worden goedgekeurd zodat het een belangrijk politiek signaal vormt. We hopen dat de regering en in het bijzonder minister Martens, met deze resolutie rekening zal houden en ze zo snel mogelijk zal uitvoeren. *(Applaus)*

De voorzitter : De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, de eerste plaats in de nationale voetbalcompetitie wordt op dit ogenblik gedeeld door twee Vlaamse clubs : Racing Genk en Sporting Lokeren.

Vorige zaterdag speelde Genk met Brockhauser, Origi, Oliveiri, Vangronsveld, Van Geem, Hasi, Gudjonsson, N'Sumbu, Delbroek, De Oliveira, Oulare, Dos Santos en Strupar. Lokeren trad aan met Dhondt, Vonasek, Gijsbrechts, Van Haezebrouck, Zéré, Boeka-Lisasi, Penicka, Snoeckx, Van Geneugden, Budka, Dias en Köller. Ik gun elke club zijn zwarte parel, maar vraag me af of dit nog normaal is.

Strackx

Hoe groot is de kans nog voor een jeugdspeler van bij ons om ooit tot het eerste elftal door te stoten ? Het gaat hier niet om uitzonderlijke toestanden. Ik kan heel wat spelerslijsten van eerste-, tweede- en zelfs derdeklasseclubs voorlezen met een gelijkaardig resultaat. Met welk argument moeten we onze jongeren nog motiveren om zich in te zetten in de voetbal-sport, als ze zien dat ze daar toch geen kansen krijgen ? Is hier dan werkelijk zo weinig talent aanwezig ? Zijn deze vreemde spelers zoveel beter dan onze eigen spelers ? Sorry, maar daar geloof ik niets van en ik sta niet alleen met deze mening.

Is een interview in Het Nieuwsblad zegt voormalig minister van Binnenlandse Zaken Tobback : 'Maar ze halen wel allemaal afval uit Oost-Europa binnen. Ooit zag ik Boortmeerbeek tegen Wezembeek in de eindronde van eerste provinciale met een Kroaat, een Zaïrees en een Roemeen in de aanval spelen. En dan maar klagen dat we geen spitsen meer hebben'. Nu is het verre van mijn stijl, noch van eender wie in mijn partij, om mensen als afval te bestempelen, maar als Zijne Onbeschoftheid hiermee bedoelt dat het grootste deel van deze vreemde spelers eigenlijk geen enkele sportieve meerwaarde biedt, dan kan ik niet anders dan hem deze keer gelijk geven.

Waarom zijn ze er dan ? Wellicht zijn ze tevreden met een lager loon en speelt deze factor mee. Maar de hoofdreden is dat spelers van buiten de Europese Unie nog altijd verkoopbaar zijn. Een club die een talentvolle speler voor een appel en een ei van Afrika naar hier haalt, hem genoeg kansen geeft en hem in de schijnwerpers plaatst, kan op die manier een waanzinnige transfersom vragen. Hoeveel heeft Anderlecht enkele jaren geleden op die manier niet verdiend aan Nii Lamptey ? Ik vraag me trouwens af wat er van die man is geworden. Dat is dus de echte mensenhandel in de sport, die nog steeds voortduurt, en zal voortduren zolang het transfersysteem niet volledig wordt afgeschaft.

De resolutie die we vandaag bespreken, handelt in feite slechts over een relatief klein aantal misbruiken. De geur van gemakkelijk verdiend geld maakt immers dat de Afrikaanse en Oost-Europese sportterreinen worden afgeschuimd door West-Europese scouts of spelersmakelaars, die op zoek zijn naar jonge, vaak nog minderjarige talenten. Nadat hun gouden bergen worden voorgespiegeld in West-Europa, tekenen ze een exclusiviteitscontract met de makelaar in kwestie. Ze komen met een toeristenvisum het land binnen om bij verschillende

clubs te worden getest. Slechts een minderheid van hen wordt geschikt bevonden en krijgt een contract aangeboden. Wat er met de anderen gebeurt, is onduidelijk. Het staat vast dat velen, beschaamd om hun mislukking, niet meer durven terugkeren naar hun streek van herkomst. Sommigen duiken dan ook onder in de illegaliteit.

De resolutie die vandaag voorligt, doet mijns inziens slechts een schuchtere poging om aan deze wantoestanden een einde te maken. Op sommige punten is ze zelfs ronduit naïef. In de commissie bracht de heer Jan Peeters een schertsvertoning, waarbij de commissieleden van de andere partijen een geslijm ten beste gaven dat mij misselijk heeft gemaakt. Wie daarna nog gelooft dat de voetbalbond spontaan ook maar een vinger zal uitsteken om de situatie te veranderen, is inderdaad wel erg naïef. Wie nog gelooft in een deontologische code is naïef. Enkel het Vlaams Blok heeft kritische vragen gesteld tijdens die vergadering.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Voor de kritische opmerkingen kan men het verslag van de commissie lezen.

De heer Felix Strackx : In plaats van enkel de uitwas aan te pakken, wensen we door te dringen tot de kern van het probleem. We stellen daarom bij amendement drie maatregelen voor. Ten eerste zal het volledig verbod op elke vorm van transfervergoeding voor alle eindecontractspelers, ook voor spelers van buiten de Europese Unie, de financiële aantrekkelijkheid van Afrikaanse en Oost-Europese spelers fel verminderen.

Ten tweede zouden de sportfederaties het aantal buitenlandse spelers per competitiewedstrijd kunnen beperken tot bijvoorbeeld maximum 25 procent. Hierdoor zullen onze eigen spelers meer kansen krijgen. De clubs zullen dan uiteraard meer aandacht besteden aan de jeugdwerking en onze eigen jongeren zullen meer gemotiveerd zijn. Met dit voorstel staan we trouwens niet alleen : Spanje, Italië, Groot-Brittannië, Frankrijk en Portugal hebben bij de Europese Commissie een gezamenlijk voorstel ingediend om het aantal buitenlandse voetballers te beperken.

Ten slotte is het niet meer dan logisch dat de sportwereld aan dezelfde regels wordt onderworpen als de andere economische sectoren voor het uitreiken van arbeidsvergunningen. Dezelfde procedures moeten worden gevolgd en dezelfde restricties moeten worden opgelegd. Dit houdt onder meer in

Strackx

dat men slechts een beroep mag doen op niet-EU-werknemers wanneer men geen eigen werkzoekenden vindt die aan de kwalificaties voldoen. Omdat een bedrijf dat onvoldoende solvabel is, geen nieuwe contractuele verbintenissen met niet-EU-werknemers mag aangaan, moet voor de uitreiking van een arbeidsvergunning, een grondig onderzoek worden uitgevoerd naar de economische situatie van de sportclubs. We zijn ervan overtuigd dat we met ons amendement wat meer punch geven aan de resolutie. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen (*Op de tribune*) : Ik zou het graag hebben over de samenstelling van de Franse nationale ploeg tijdens het WK. We zagen daar Fransen, Basken, Nieuw-Caledoniërs, Algerijnen, Armeniërs en nog anderen samen prachtig voetbal spelen. Ik herinner me nog goed dat Frankrijk in de aanloop naar het WK enkele vriendschappelijke matches speelde. De heer Le Pen heeft zich toen verkneukeld in de volgens hem slechte resultaten. Volgens hem kon het ware Franse volk zich niet meer herkennen in een ploeg vol buitenlanders. We hebben gezien wat de ploeg heeft verwezenlijkt en hoe Le Pen op zijn bek is gegaan. Hij heeft moeten erkennen dat het multi-culturele aspect tot goede resultaten heeft geleid. Ik hoor niemand van extreem-rechts in Frankrijk hier nog over praten. Waarschijnlijk worden ze er electoraal voor afgestraft.

Met andermans miserie kan men veel geld verdienen. Vorige week werd ik getroffen door een uitzending van TerZake waarin werd aangetoond dat de maffia in Kosovo en Servië enorm veel geld verdient. Je kan mensen moeilijk verwijten dat ze worden gelokt door het mooie, rijke Westen als ze het zelf economisch slecht hebben. Jonge kerels die goed kunnen voetballen krijgen te horen dat ze de nieuwe Amokachi of de nieuwe Keshi kunnen worden. Vanzelfsprekend willen ze ingaan op het aanbod om hier miljoenen te komen verdienen en dan als held terug te keren naar hun dorp. Niet de jonge mensen moet iets worden verweten, maar anderen die de jongeren willen uitbuiten. Daar zijn een paar mensen van extreem-rechtse signatuur bij, want alleen dat soort mensen gebruikt anderen in dergelijke omstandigheden.

Louis Tobback heeft terecht opgemerkt dat het onvoorstelbaar is dat er professionele spelers in de provinciale competitie spelen. Het gaat dan om buitenlanders die naar hier zijn gehaald met een

toeristenvisum en op een duistere manier aan een arbeidskaart geraakten. Er is een migratiestop, maar blijkbaar niet voor dergelijke spelers, zelfs niet op dat niveau.

De democratische fracties deelden een reële bezorgdheid die geleid heeft tot een verfijning van dit voorstel van resolutie. Het is schandalig dat het Vlaams Blok deze bezorgdheid misbruikt om opnieuw het 'eigen volk eerst'-discours te bezigen. Iedereen die dit ondertekend heeft, deed dat in de overtuiging dat buitenlandse spelers een verrijking kunnen zijn voor de competitie, mits een paar voorwaarden worden ingebouwd. Alle mensen hebben het recht om naar hier te komen als ze aan bepaalde voorwaarden voldoen. Mensen moeten hier alle kansen krijgen. We weten dat een aantal voorstellen de wereld niet zullen veranderen, maar met strengere normen wordt de kans op misbruik verkleind. We vragen dat er wordt opgetreden tegen diegenen die een mensenhandel van jonge voetballers opzetten en hen dan aan hun lot overlaten als blijkt dat ze geen geld opbrengen.

Daarom steunen we deze resolutie en hopen we dat men ze ook uitvoert. We hebben op het Vlaams niveau een aantal voorstellen gedaan. We zullen ook trachten onze federale collega's warm te maken voor deze materie. Indien beide niveaus erin slagen de voorstellen uit te voeren, wordt een kleine stap gezet om de huidige mistoestanden uit te roeien. (*Applaus bij AGALEV*)

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint (*Op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik maak geen deel uit van de commissie voor Cultuur en Sport. Ik heb de deelbesprekingen in de commissie, evenals de hoorzittingen die hierover werden georganiseerd, niet bijgewoond. Toch zou ik in deze bespreking willen tussenkomen. De strijd tegen de mensenhandel in het algemeen en in de sport in het bijzonder ligt me als socialist en als humanist zeer na aan het hart. Ik heb overigens de goedkeuring van deze resolutie niet afgewacht om hierover in het federaal parlement als gemeenschapssenator een wetgevend initiatief te nemen.

Tijdens de algemene bespreking in de commissie is er herhaaldelijk op gewezen dat, ondanks het feit dat sport een gemeenschapsmaterie is, de bevoegdheid van het Vlaams Parlement inzake de mensenhandel beperkt is. Niettemin maakt het Vlaams Parlement met het voorliggend voorstel van resolutie haar morele verontwaardiging inzake de mensenhandel in de sport zeer pertinent kenbaar. De

Hostekint

door de commissie aangenomen tekst geeft uitdrukking aan een over de partijgrenzen heen bestaande consensus dat elke vorm van mensenhandel, en dus niet alleen in de sport, moet worden bestreden.

Het zal de indieners van het voorstel van resolutie wellicht plezieren dat de tekst, aangenomen door de commissie op 2 juli laatstleden, reeds ten dele is achterhaald. Vooral aan de vraag aan de federale overheid om mee te werken, is in belangrijke mate gehoor gegeven. Tijdens de laatste ministerraad voor het zomerreces keurde de federale regering immers een ontwerp van KB goed betreffende de toekenning en intrekking van arbeidskaarten voor buitenlandse werknemers. Dit KB zorgt ervoor dat belangrijke hiaten en knelpunten in de huidige wetgeving worden weggewerkt. Tevens wordt grotendeels tegemoet gekomen aan de ook tijdens de hoorzittingen geformuleerde voorstellen van de Vlaamse administratie, die verantwoordelijk is voor het uitreiken van de arbeidskaarten en -vergunningen, de Adviesraad voor Buitenlandse Werknemers én het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding, die in haar jongste jaarrapport het probleem van de mensenhandel in de sport eveneens aan de kaak stelde.

Het KB van minister Smet komt er in concreto op neer dat voortaan geen arbeidskaarten en -vergunningen meer worden afgeleverd aan buitenlandse sporters jonger dan 18 jaar. Tot op vandaag is dat een van de lacunes in de wetgeving waarvan makelaars en voetbalclubs handig gebruik maken. Ik verwijs ook naar de bijkomende problemen inzake onderwijs. Ook de bezoldiging zal voortaan minstens het dubbele moeten bedragen van het huidige minimumloon, zoals bepaald in de wet van 24 februari 1978 betreffende de arbeidsovereenkomst voor betaalde sportbeoefenaars. In de praktijk betekent dit dat de buitenlandse sportbeoefenaar een minimaal jaarloon van 1.061.040 frank moet krijgen.

Ik geloof dat we ons kunnen verheugen over de nieuwe reglementering, die ongetwijfeld een essentieel instrument wordt in de strijd tegen de mensenhandel in de sport. Dat zal zeker het geval zijn voor de handel van minderjarigen.

In het voorstel van resolutie wordt ook een beschuldigende vinger uitgestoken naar de sportbonden. Mijns inziens gebeurt dat volkomen terecht. In eerste instantie moeten de bonden waakzaam zijn. Ze moeten worden aangespoord

om paal en perk te stellen aan ongeoorloofde praktijken. Maar zolang er malafide makelaars aan de slag blijven die voor lucratieve contracten op medewerking van clubs kunnen rekenen, staan ook de sportbonden – en in het bijzonder de Belgische Voetbalbond – voor voldongen feiten. Ik betwijfel overigens of de Voetbalbond een kordate aanpak wenst. Getuigenissen tijdens de hoorzittingen bevestigen mijn vermoeden.

Mevrouw Paula Semer en ikzelf hebben in de Senaat een wetsvoorstel ingediend dat de problematiek bij de wortel – bij de makelaars en de voetbalclubs dus – aanpakt. De kern van het probleem ligt namelijk in de dubieuze gronden en valse beloften waarmee jonge vreemdelingen naar België worden gehaald. De heer Van Dijck heeft dat in de toelichting bij het voorstel eveneens in zijn juiste context gesitueerd. Er bestaat geen sociaal vangnet als buitenlandse sporters niet voldoen aan de eisen van Belgische clubs. Het percentage geslaagden is erg laag. De meesten worden aan hun lot overgelaten, en verzeilen bij het OCMW, of nog erger, in de illegaliteit. Ik heb in dat verband een aantal schrijvende getuigenissen gehoord.

Met ons wetsvoorstel beogen mevrouw Semer en ikzelf de aansprakelijkheid van de bemiddelaars en de werkgevers te vergroten. We stellen voor de hoofdelijke aansprakelijkheid toe te voegen aan het KB 34 van 20 juli 1967 betreffende de tewerking van werknemers van vreemde nationaliteit. Deze hoofdelijke aansprakelijkheid behelst de betaling van de kosten voor gezondheidszorgen, verblijf en repatriëring van de vreemde werknemers, in de sportsector of daarbuiten.

Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik heb hier meer willen doen dan mijn steun aan dit voorstel van resolutie benadrukken. Ik heb vooral willen zeggen dat ook buiten deze vergadering initiatieven worden genomen die de mensenhandel definitief aan banden willen leggen. Ik geloof dat het Vlaams Parlement met de goedkeuring van dit voorstel van resolutie niet louter uiting geeft aan zijn morele verontwaardiging, maar ook daadwerkelijk zijn steentje bijdraagt om de gesel van de mensenhandel te bestrijden. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de voorzitter, we zijn ons ervan bewust dat de federale ministerraad ondertussen een aantal initiatieven heeft genomen. Ik herinner eraan dat al voordien, begin juli, over onze resolutie werd gestemd in de commissie. We zijn blij dat de federale regering reke-

Van Dijk

ning houdt met teksten die in de commissie werden goedgekeurd. Zoals de heer Hostekint benadrukte, blijven er desalniettemin een aantal aanbevelingen voor onze eigen regering bestaan. Deze resolutie is dus zeker niet achterhaald.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De bespreking is gesloten.

Door de heren Strackx en Dewinter werden amendementen op het voorstel van resolutie ingediend.

We zullen om 16 uur de stemmingen over de amendementen en de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 15 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 12.55 uur.

BIJLAGE

MONDELINGE VRAAG

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Advies- en Overlegcomité voor Brussel en Vlaams-Brabant

Vergadering van donderdag 2 juli 1998

Vaste verslaggever : de heer Etienne Van Vaerenbergh, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Dominiek Lootens-Stael tot mevrouw Brigitte Grouwels, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke-Kansenbeleid over de subsidiërende initiatieven van de Vlaamse Gemeenschap van de 11 juli-viering in het kader van haar samenwerkingsplannen met de Brusselse gemeenten

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Enige tijd geleden maakte de minister haar plannen bekend met betrekking tot de Brusselse gemeenten. Deze komen erop neer dat de minister tot een nauwere samenwerking wenst te komen met deze gemeenten. Deze samenwerking zou er hoofdzakelijk moeten komen op basis van een aanbod van al datgene wat de Vlaamse Gemeenschap aan meerwaarde te bieden heeft aan de Brusselse gemeenten. Bedoeling van de minister was en is om op deze wijze te verhelpen aan de stiefmoederlijke behandeling waaraan de Vlaamse Gemeenschap in de meeste Brusselse gemeenten nog altijd onderworpen is. Men kan hieruit afleiden dat het tevens de bedoeling is om een tegengewicht te vormen voor de Franstalige Gemeenschap die deze gemeenten momenteel volkomen overheersen, en de Vlaamse aanwezigheid in Brussel zichtbaarder en tastbaarder te maken. Zulk een initiatief kan alleen maar worden aangemoedigd.

Een van de gebieden waarop de Franse Gemeenschap zich in de Brusselse gemeenten zichtbaar manifesteert, is het overvloedig subsidiëren van die gemeenten die bereid zijn om iets te organiseren in het kader van het feest van de Franse Gemeenschap op 25 september. De keuze over wat er wordt georganiseerd, en de concrete uitwerking van de organisatie, worden volkomen overgelaten aan de gemeenten die hierop ingaan.

Zo werd bijvoorbeeld op 25 mei door de gemeenteraad van Brussel-stad de organisatie van een concert van Berlioz in het stadhuis goedgekeurd dat op 25 september in het kader van het feest van de Franse Gemeenschap zal worden gehouden. De stad zelf is organisator van dit gebeuren, en heeft daarvoor een overeenkomst afgesloten met een

producer ter waarde van bijna 300.000 frank. Dit bedrag wordt echter bijna integraal terugbetaald door de Franse Gemeenschap in het kader van de voornoemde subsidieregeling.

Van de kant van de Vlaamse Gemeenschap wordt niets dergelijks voorzien, en staat daar niets dergelijks tegenover. De jaarlijkse plechtigheid die in het stadhuis van Brussel wordt georganiseerd, is een zuiver Vlaams initiatief, waarbij de stad alleen haar infrastructuur ter beschikking stelt.

Een gelijkaardig initiatief vanuit de Vlaamse Gemeenschap als dat van de Franse gemeenschap zou enerzijds de samenwerking met de Brusselse gemeenten kunnen bevorderen, wat de minister zich duidelijk tot doel heeft gesteld, en anderzijds de aanwezigheid en de uitstraling van de Vlaamse Gemeenschap te Brussel ten goede komen. Het zou dus ten zeerste gewenst zijn dat de Vlaamse Gemeenschap eveneens, minstens dan toch voor de Brusselse gemeenten, een dergelijke subsidieregeling zou invoeren.

Heeft de minister een dergelijk initiatief reeds overwogen in het kader van het aanhalen van de banden tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Brusselse gemeenten ?

Tot slot wenst de heer Dominiek Lootens-Stael te vernemen of de minister reeds gesprekken heeft gevoerd met de Vlaamse gemeenteraadsleden van Brussel-stad of andere Brusselse gemeenten en wat de resultaten zijn van de gesprekken met burgemeester De Donnea ?

2. Antwoord van mevrouw Brigitte Grouwels, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke-Kansenbeleid

De minister stelt dat zij het verlangen van de heer Dominiek Lootens-Stael dat de officiële feestdag van de Vlaamse Gemeenschap ook in Brussel met de nodige luister zou gevierd worden, deelt. Brussel is immers de hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap. Een 11 juli-viering is hier dan ook volkomen op zijn plaats.

Dit jaar zal de subsidie, vanuit de bevoegdheid voor Brusselse Aangelegenheden, voor de jaarlijkse 11 juli-viering op en rond de Grote Markt van Brussel gevoelig opgetrokken worden. De Vlaamse Gemeenschapscommissie heeft dat ook gedaan. Men rekent erop dat het resultaat navenant zal zijn. Daarnaast zijn er natuurlijk ook nog lokale vieringen doorheen Brussel.

De heer Dominiek Lootens-Stael vraagt zich af of minister Brigitte Grouwels, in het kader van het aanhalen van de contacten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Brusselse gemeenten, deze laatste niet kan stimuleren om zelf ook initiatieven te nemen rond 11 juli. Hij verwijst in dit verband naar een subsidieregeling van de Franse Gemeenschap betreffende initiatieven rond 25 september, de feestdag van de Franse Gemeenschap.

Dit lijkt de minister een interessant voorstel. Het werd tot nu toe nog niet aangekaart in het kader van de contacten die de minister-president en minister Brigitte Grouwels met de Brusselse gemeentebesturen hebben.

Minister Brigitte Grouwels wil de heer Domiek Lootens-Stael in dit verband wel wijzen op de mogelijkheid tot promotionele en financiële ondersteuning van een 11 juli-viering via het project "11-daagse-Vlaanderen-Europa 2002". Dit project wil naast de economische integratie ook de rijke culturele verscheidenheid van Europa beter beklemtonen en tegelijk de eigen plaats, positie en bijdrage van de Vlamingen in dat Europa van culturen benadrukken. De 11-daagse stimuleert daarom activiteiten die artiesten uit Vlaanderen in de kijker plaatsen, initiatieven die open reflectie bieden op de wisselwerking tussen Vlaanderen en het Europa der culturen en evenementen die internationale culturele uitwisseling en grensoverschrijdend sportief contact realiseren. Hiervoor kan een materiële en promotionele ondersteuning of een financiële tussenkomst worden verleend.

Sinds de start van dit project in 1994 werden naast de 308 Vlaamse gemeentebesturen ook steeds de 19 Brusselse gemeentebesturen uitgenodigd. Ze werden ieder jaar opnieuw verzocht om in het kader van de Vlaamse feestdag ook een eigen inbreng te verwezenlijken.

Niettegenstaande de filosofie van dit project zeker strookt met het Europees karakter van onze hoofdstad moet de minister spijtig genoeg vaststellen dat slechts enkele gemeentebesturen, nl. Koelberg, St-Joost-ten-Node en Jette – dit laatste is een initiatief van de Vlaamse schepen – zelf het initiatief nemen om de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap te vieren. Het ware misschien nuttig om de gemeentebesturen, in het kader van onze ronde van de Brusselse gemeenten, te wijzen op de mogelijkheden geboden door de 11-daagse Vlaanderen-Europa 2002. Minister Brigitte Grouwels kan enkel hopen dat meer gemeenten bereid gevonden zullen worden om deze mogelijkheid aan te grijpen, eventueel in samenwerking met andere

Vlaamse initiatiefnemers. Het zou een uitgelezen mogelijkheid zijn om de hoofdstedelijke rol van Brussel ten aanzien van beide gemeenschappen van ons land te bevestigen indien de gemeentebesturen op een gelijke wijze deelnamen aan de feestdagen van de Vlaamse en Franse Gemeenschap.

Wat de gesprekken met de Stad Brussel betreft die door de minister-president en minister Grouwels werden gevoerd met burgemeester De Donnea, verklaart de minister dat er concrete werkafspraken werden gemaakt. Er werd een overzicht gegeven van alle mogelijke Vlaamse initiatieven die in de diverse sectoren (cultuur, onderwijs, welzijn,...) in de Stad Brussel bestaan zodat ook de stad weet welke de Vlaamse partners kunnen zijn. Dit overzicht werd gepresenteerd als een werkdocument dat vatbaar is voor aanvulling door de administratie van de Stad Brussel. Verder werd er gepraat over een aantal concrete projecten, ondermeer in het kader van Kind en Gezin, en het uitwerken van een onthaalbeleid voor Vlamingen in de stad. Er werd eveneens aandacht gevraagd voor een betere signalisatie van de Vlaamse infrastructuur in de Stad Brussel. De Stad Brussel heeft een aantal bekommernissen geuit over het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

Concreet werd afgesproken dat er met de administratie van de Stad Brussel en de administratie van de Vlaamse Gemeenschap en de VGC wordt overlegd om nauwer samen te werken en beter geïnformeerd te worden over de Vlaamse decreten. De minister heeft vastgesteld dat er duidelijk een gebrek is aan informatie ondermeer op vlak van de impact van het Sociaal Impulsfonds. Deze technische werkgroep wordt weldra opgestart ; er zal onderzocht worden of er een convenant kan afgesloten worden tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Stad Brussel. Deze briefing werd nog niet gehouden met de Vlaamse mandatarissen.

3. Replieken

De heer Dominiek Lootens-Stael dankt de minister voor haar uitvoerig antwoord.

Wat 11-julivieringen betreft, repliceert de vraagsteller dat de minister hem verkeerd heeft begrepen. Het was niet de bedoeling van de vraagsteller om met zijn vraag een tentoonstelling te krijgen van een Marokkaanse kunstenaar, een voordracht door allochtonen over de positie van Vlaamse migranten in Europa en een veelstemming optreden van Marokkaanse, Afrikaanse en Vlaamse groepen.

De heer Dominiek Lootens-Stael benadrukt dat hij aan een 11-juliviering een totaal andere invulling geeft dan deze die Vlaanderen-Europa 2002 daaraan geeft. Het is de gelegenheid bij uitstek om de Vlaamse cultuur in Brussel op dat ogenblik te promoten. Hij kant zich tegen het promoten van de Marokkaanse cultuur op 11 juli. Met dergelijke toestanden wordt een aantal mensen uitgesloten die geen boodschap hebben aan een overaanbod van Afrikaanse en Marokkaanse cultuur.

Het is de bedoeling van de heer Dominiek Lootens-Stael dat er met de Brusselse gemeenten een 11 juli-viering in de echte betekenis van het woord op het getouw wordt gezet, maar daarvoor is er een schrijnend gebrek aan middelen. De vraagsteller dringt erop aan dat daarover een overleg wordt georganiseerd.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis vraagt of het mogelijk is het werkdocument waarin alle Vlaamse initiatieven en voorzieningen in de Stad Brussel worden opgesomd, ter beschikking van de commissie te stellen.

Minister Brigitte Grouwels repliceert dat dit werkdocument nog niet volkomen af is – het Vlaamse verenigingsleven is nog niet opgenomen in dit document – en pas vanaf september in de werkgroep met de administratie van de Stad Brussel wordt gefinaliseerd. De minister is het ermee eens dat één exemplaar louter ter inzage bij het secretariaat van de commissie wordt neergelegd. Er wordt wel afgesproken dat de minister niet op dit werkstuk – dat niet gefinaliseerd is – wordt geïnterpelleerd.

– *Het incident is gesloten.*